

ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

10. ročník / číslo 9 / září 2023

Foto: město Žďár nad Sázavou

Slavnosti jeřabin startují, potěší i děti

str. 16

Školní ulice u ZŠ Švermova pokračuje

str. 6

Muzeum na Tvrzi otvírá novou výstavu

str. 15

Přestavěný dům, meziválečné období

Foto: archiv RM

Pohled na domy s atikou, kolem roku 1840

Foto: archiv RM

Vpravo poslední dům s atikou, doba kolem r. 1880

Foto: archiv RM

Byl jednou jeden dům

V minulém příběhu jsme se vrátili na rynek a prošli minulostí hotelu Veliš. Jistě by se našla ještě řada dalších zajímavostí. V minulém čísle jsme líčili osobnost starosty Otokara Veliše, také v tomto díle se objeví starosta, a to dokonce současník Veliše. Ale pěkně popořádku.

Také tento dům byl založen někdy ve 14. století a mohla mu předcházet starší dřevěná usedlost. Mohutné zdivo prozrazuje vrcholně středověký původ. Pozor! Tato stavba ještě stojí. Zázrak. V novověku se stavba značně rozšířila – velký dvůr, majestátní průjezd středem domu. Zajímavostí bylo, že jednotlivé části domu byly zvlášť zastřešeny štitovou střechou, nejpozději v barokní době byly překryty atikou. Žďár tak trochu připomínal v malém Pardubice nebo Nové Město nad Metují. Takových staveb s atikou bylo víc. Stavba se stala sídlem nejednoho rychtáře nebo starosty. A pozor! Rychtář mohl být jen z rynku. Tím prvním byl Jan Harz, rychtář v roce 1589. Po něm se dlouhá staletí dům nazýval jako Harzovský. Patrně slavná osobnost. A něco podobného lze říci i o jeho předchůdci Janu Hamrmyském, jenž měl původ v Hamrmyslu (později Amylon a nyní Penny Market).

Není divu, že o stavbu měla velký zájem městská obec, která potřebovala pro větší pivovar prostory pro sladovnu. Už tehdy dům stál 650 zl. (50 dobrých koní). Tehdy byl majitelem Václav Tišnovský. Když město vyřešilo problém se sladovnou, prodalo před rokem 1667 dům do soukromých rukou (Matěj Papáček). Kdo ví, možná že náš bývalý kolega může být jeho potomkem. V roce 1699 se zde usadil na dlouhá léta Jan Friedrich, mistr sklář-

ské huti herálecké, za něhož se stal dům druhou nejdražší nemovitostí (1 500 zl.) po hotelu Veliš (tenkrát Kazdovský dům). V domě si patrně užíval bohaté renty. Po něm tu žili Frenclovi, Opitzovi, Lázníčkoví a v 19. století Vojtíškoví.

Vojtíškoví byli velmi rozšířeným rodem, který se ve Žďáře objevil na konci 17. století, v 19. století tu již bylo deset rodin stejného příjmení. Příslušníci větve, která přišla na dům Harzovský, byli původně ševci v Horní ulici. A v osobě Ignáce (Hynka) Vojtíška se vzmohli. Ignác byl nadaným studentem, který studoval v semináři v Rajhradě a následně učitelství, ale pak dostal „prašivku“ (patrně ekzém nebo lupenka) do rukou a musel ze školství odejít. Také se stal ševcem, ale ne ledajakým. Vyráběl ozdobnou obuv a zaměstnával až pět tovaryšů. Úspěch v řemesle mu umožnil si koupit Harzovský dům. Z Rajhradu si přinesli Vojtíškové dar od pana opata (žďárský rodák Augustin Koch) – pozlacený pohár, kterým se ve městě chlubil. Žďáráci si to nenechali líbit, a tak Vojtíškoví říkali – prelát, prelát. Odtud nový název – U Prelátů. Jeho bratři byli panskými úředníky u Ditrichštejnů. Za ženu si vzal Filipínu – ženu pracovitou, korpulentní. Říkalo se, že muže utrápila.

Následoval sňatek z rozumu. Vdově Filipíně bylo v roce 1855 již 57 let, jejím vyvoleným se stal Jan Süss, mladík takřka o 30 let mladší. Byl to dlouholetý radní a nakonec starosta (1862–1864, 1872–1882). Jedním z jeho velkých počinů bylo postavení nové školy (bývalá 1. základní škola). Při zajištění stavby poskytl bezplatně pár koní. Protože byl pohledný, neměl nouzi o děvčata, což ženu velice mrzelo. A jejich rozpory skončily u soudu a rozdělením domu. Manželka nakonec svoji polovinu majetku prosoudila a měla sotva na pohřeb. Nemilovaný manžel zemřel na rakovinu a zlá choť ho následovala o rok později. To se psal rok 1883.

Po exekučním prodeji následoval notář JUDr. František Lisický, dobrý právník a skvělý hospodář. Po přestavbě domu zmizela ve městě poslední atika s třemi členěnými štitovými střechami. Bohužel nedopatřením čeledi došlo k ohni ve chlévě, ve kterém se zadusilo osm krav. Po této nehodě se notář odstěhoval a dům koupila Josefa Švejdová, která byla dlouhá léta farskou hospodyní v zámecké fare. Díky dědictví a spořivosti si naspořila ohromnou částku, kterou investovala do koupi Půlmistrovské-

ho domu (po starostovi Süssovi). Lidé ji říkali Pepinka farská. A pak přilákala údajně nejhezčího člověka – Františka Binka, dlouholetého radního a nakonec starostu v letech 1896 až 1901. Byl to zase sňatek z rozumu, opět starosta a tentokrát o 25 let mladší. Rozdíl byl v tom, že mezi nimi opravdu láska byla. Oba manželé bydleli v domě u Binků (nyní bývalá budova Telecomu) a Půlmistrovský dům pronajímali (až pět bytů). Od roku 1901 byla v domě četnická stanice.

František Binko byl všestranně nadaný – hrál divadlo, miloval gymnastiku a cirkus. Pokusil se založit Sokol, ale běhání ve spodním prádle vzbudilo ve městě velké pohoršení, a tak založil spolu s dalšími nadšenci hasičský sbor. Byl to lezec po střeších, a mnozí se lezeckých cvičení po vysokých střeších děšili. Po svatbě nastal konec těmto aktivitám. Práce v komisích a zastupitelstvu a spolcích měly přednost před dováděním venku. Podporoval stavbu dráhy, rozšíření školy nebo výstavbu Národního domu. Veliš byl jeho velký sok. Pepinka Binková stvořila dobré jídlo a když šel na procházku, upjala mu krk do šálu a shrnula čepici na uši. Binko zchoulostivěl, až byl precitlivělý na své zdraví, přehnaně čistotný a odmítal se např. dotýkat klik rukou. Zemřel v roce 1908 na cukrovku ve věku 56 let. Žena ho následovala o tři roky později. Byla pohřbena na Zelené hoře a ostatky chotě byly v roce 1912 převezeny rovněž na Zelenou horu ze hřbitova u kostelíka Nejsvětější Trojice. Oba manželé odkázali Binkův dům pro sirotčí spolek.

Dědicem Půlmistrovského domu se stal Pepinčin synovec František Ostřihanský, revident u dráhy. Když zdědil velké jmění, odešel do penze a užíval si života, vína a tabáku. Marně ho mírnila žena Julie. V červenci 1918 se bodl svým kordem do srdce, byl stár 42 let. Po vdově Julii zdědil dům v roce 1930 jediný syn – Ing. Lubor Ostřihanský, který vyučoval na průmyslové škole v Praze. Dům opět změnil jméno na Ostřihonák nebo Ostřihomák. V roce 1937 od něho dům odkoupilo město, které jej vlastní dodnes. Podle zelené omítky se mu též říká Zelený dům. Z jeho dveří se linula vůně Apotéky.

Možná, že tentokrát hádanka bude těžší, ale já vám věřím.

Miloslav Lopaur
Regionální muzeum Žďár

Slovo starosty města Žďáru nad Sázavou

Martin Mrkos
starosta
Žďáru nad Sázavou

Vážení a milí Žďáráci,

pomalou končí léto a vstupujeme do podzimu a nového školního roku. Úvodem bych tak rád popřál všem školákům a studentům (a také jejich rodičům) úspěšný start. A zejména pak devátákům a maturantům, aby jim vše vyšlo podle jejich představ. V souvislosti s novým školním rokem je nutné zmínit, že bude pokračovat režim školní ulice ve Švermově ulici. Projekt se osvědčil. Doba zájazdu vjezdu před školu se současně zkrátí, aniž by se ztratil efekt výrazného zvýšení bezpečnosti dětí, jak ukázalo vyhodnocení zkušebního režimu. Více na str. 6.

Ještě ale zpátky k létu. Nechci se pouštět do polemiky, zda klimatická změna je přirozený vývoj, nebo je způsobena člověkem. Změna klimatu je ale fakt a není to žádná vzdálená budoucnost. Děje se teď. Léto nám tak opět v dlouhých a nepříjemných periodách veder ukázalo, jak bude pro budoucí kvalitu života ve městě naprosto zásadní zeleň v podobě zdra-

vých stromů, případně keřového patra. Trocha čísel. Strom s průměrem koruny 5 metrů zaujímá plošný průměr přibližně 20 m² a v jasném letním dni dopadne na korunu stromu nejméně 120 kWh sluneční energie. Pokud je strom dobře zásoben vodou, odpaří tak v tomto dni více než 100 litrů vody a tím výrazně ochladí své okolí. (Pro fajnšmekry: průměrně v průběhu 10 hodin strom chladí výkonem 7 kW, klimatizace v luxusních hotelech mají obvykle výkon 2 kW). Péče o stromy v nehostinném prostředí, jako je město, je náročná. Existují ale jasné benefity pro zdraví a každodenní život obyvatel, a to je nutné zvážit. Má-li Žďár i nadále zůstat přívětivým místem pro život, nevyhnutelně potřebujeme zvyšovat finance pro údržbu a rozvoj zeleně do dalších let.

Koneckonců zeleň výrazně spoluutváří i kvalitu veřejného prostoru. Tedy míst, kde se pohybujeme a která sdílíme. Má výrazný vliv na naši psychiku a to, jak se ve městě cítíme. Jejich kultivace stojí nutně energii, čas i peníze. Při debatě o kultivaci veřejného prostoru se tak nebavíme o vkusu a líbivosti, ale o jeho zkvalitnění, přístupnosti a působení na lidskou psychiku. Zdraví a komfort obyvatel by tak měly být přednější než individuální představy o správném vzhledu města. Ke kultivaci veřejného prostoru tak přispívají i současné projekty. Ať už je to oprava lávky ve Dvorské ulici, most ve Strojírenské nebo nově budované mostky pod Bránským rybníkem. Nejsou tzv. za hubičku, ale jsou kvalitní, přívětivé

AKTUÁLNĚ: Probíhá oprava povrchů na Vejmluvově a Sychrově ulici

Od 4. srpna začala oprava povrchů ve Vejmluvově a části Sychrově ulice v lokalitě kláštera. Obě komunikace pod Zelenou horou prochází postupně frézováním a následně dostanou nový povrch. Dokončení je plánováno na konec letních prázdnin.

V době uzávěrky zpravodaje byla hotová oprava vozovky na ulici Vejmluvova, aktuálně firma dokončuje opravu vozovky ulice Sychrova tak, aby mohl být na začátku školního roku obnoven provoz MHD.

Oprava spočívá v prostém odfrézování obrusné vrstvy, která už byla ve špatném stavu a následně pokládce asfaltové vrstvy nové. V rámci akce byly vyměněny původní poklopy šachet splaškové kanalizace za samonivelační v režií Vodárenské a. s. Oprava víc než půl kilometru komunikací vyšla na 1,9 milionu korun bez daně, na starosti jí má firma PORR, a.s.

(red)

Ulice Vejmluvova a část Sychrově se do konce prázdnin dočkají nového povrchu

Foto: město Žďár

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 10. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Blanka Sobolová, Tamara Pecková Homolová, Helena Zelená Křížová. Šéfredaktor: Blanka Sobolová, tel. 733 465 035, e-mail: blanka.sobolova@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 10 500 kusů • Datum vydání: 28. srpna 2023 • Distribuce: Renvy Trade, s. r. o., Grusova 413, Pardubice • Tiskne: Tiskne Centrum s.r.o., Modřická 645/62, Moravany u Brna • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Lenka Mašová • Sazba: Lukáš Zvolský • Inzertní příloha: Blanka Sobolová, 733 465 035 • Fotografie na titulní straně: město Žďár nad Sázavou

Odpad patří do popelnice! Město spustí edukační kampaň

Žďárská radnice a odbor komunálních služeb spolu s odpadovou firmou AVE řeší stále se opakující problém s odpady odloženými u popelnic. Kartonové krabice, nejrůznější plasty, ale i sklo a nábytek se musí uklízet ručně a Žďáráci to ze společné kapsy stojí asi 400 tisíc korun každý rok.

Za takovou částku by se dala pořídit řada užitečnějších věcí. Třeba kompletní program Dne Žďáru s řadou skvělých kapel, 25 stromů včetně tříleté následné péče nebo dvacet laviček. Za 400 tisíc můžeme dětem postavit menší hřiště nebo koupit dvě moderní autobusové zastávky. Město brzy spustí edukační kampaň, ve které na problematiku upozorní prostřednictvím nejrůznějších komunikačních kanálů.

Odpadové hospodářství města je složitý a komplexní mechanismus, který ale zabezpečuje, abychom se neutopili v odpadcích a žili v čistém životním prostředí. Svoz odpadů ale komplikuje odkládání vyhozených věcí mimo sběrné nádoby. Mezi zvony na tříděný odpad se tak pravidelně objevují kartonové krabice, krabice se sklem nebo plasty, pytle s bioodpadem.

Odpad přitom stačí vhodit přímo do popelnice, případně ho předtím sešlápat nebo rozřezat. Po sešlápnutí PET lahve nebo krabice se jich do kontejneru vejde

Takovéto odložení odpadů je černá skládka, pokuta může být až 50 tisíc korun

Foto: město Žďár

troj až čtyřnásobné množství. Jednoduchým řešením nejsou ani kontejnery s odklopným víkem. Mají totiž jen čtvrtinovou kapacitu oproti velkému zvonu.

„Pro odpady mimo popelnice vyjíždí dvakrát týdně řidič s malým vozem a nepořádek ručně sbírá. Mechanismus svozového vozu na tříděný odpad totiž řidiči neumožňuje přiklopat volně položené odpady na korbu, protože ta je zhruba čtyři metry vysoko. Zvon zvedne nad korbu auta rameno a otevřením dna nádobu vysype. Odložené odpady se

navíc po zvednutí zvonu sesunou na zem. U zvonů i kontejnerů na směsný odpad se navíc často objevuje nejrůznější nábytek, elektro zařízení a spotřebiče nebo třeba obuv,“ vysvětluje místostarosta Jaroslav Hedvičák.

K vyhození objemnějších odpadů je Žďárákům zdarma k dispozici sběrný dvůr na Jihlavské ulici č. 22. Od pondělí do pátku j v provozu mezi 6.00 a 17.00, v sobotu pak od 7.00 do 13.00. Náklady na uložení odpadu hradí město.

(red)

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Karolina Kostečková
radní města
Žďáru nad Sázavou

Milé rozloučení a Slavnosti jeřabin

Vítám vás na začátku školního roku. Dnes začneme milou událostí - v létě jsme se v radě velmi přátelsky rozloučili s šéfem městského SPORTISU Vladimírem Kovaříkem. Pan Kovařík pracoval pro město 31 let a sedm měsíců a rozhodně má na co vzpomínat. My jsme mu rádně poděkovali a poděkování míří i sem: Pane řediteli, děkujeme za dobře odvedenou práci a přeje mnoho let zaslouženého odpočinku. A novému řediteli Radimu Technikovi pře-

jme šťastný start v této velké a složité příspěvkové organizaci.

Léto za námi, podzim před námi

Jaké bylo léto? Stavba dětského hřiště na Palachově zabrala celé dva měsíce, ale věřím, že brzy si budeme užívat nového herního prvku i super pískoviště. Ladíme ceny pronájmů na městské tržnici, která se od června přesunula do atria. Nájemné jsme výrazně snížili, aby bylo pro trhovce více dostupné. Proběhl Horácký džbánek, kterému skvěle vyšlo počasí. A ač se to může zdát brzy, už od května se chystáme na advent.

Podpora označování provozoven

Velkou radost mi dělá to, jak se Žďár mění k lepšímu díky podpoře označování provozoven a obchodních domů. Když svoji grafickou stránku zlepšilo pár provozoven, bylo to fajn, ale dotačního programu už využilo velké množství kaváren, obchodů, cestovní

kancelář... a Žďár vypadá zase o trochu lépe. Díky za to.

Cisterciácká historie Žďáru a jeho okolí

Ke žďárskému podzimu už tradičně patří Slavnosti jeřabin, letos v duchu objevování kouzla cisterciácké krajiny. Z bohatého programu (který najdete na webu města) rozhodně doporučuji návštěvu Alotrií na Farských v neděli 3. září - s celou rodinou! Stejně tak Futrování na Farských 16. září netřeba představovat, prostě přijďte, bude to stát za to. Přesah do cisterciácké tematiky nabídnou dva autobusové výlety - jeden po stopách cisterciáckého řádu ve žďárské krajině, druhý pak „Za tajemstvím klášterů“ do dvou nejbližších stále fungujících mužských cisterciáckých klášterů ve Vyšším Brodě a rakouském Zwettli. Lístky koupíte v infocentru ve Staré radnici.

Klidný start školního roku a dlouhé babí léto, milí Žďáráci!

Město připravuje parkovací zóny, zahrnou širší centrum

Podobně jako v jiných městech se i žďárská radnice chystá zavést změny v parkování v širším centru města. Jedná se o další nástroj k rozvoji dopravy ve městě, který má posílit především bezpečnost, rozvoj nemotorové dopravy a komfort parkování především pro občany Žďáru. Město k řešení parkování nutí stále se zvyšující počet aut v ulicích. Podklady pro návrh vyplývají ze strategického generelu dopravy, detailního dokumentu řešícího komplexně dopravu ve městě. Aktuálně probíhá výběr firmy, která připraví finální projekt. Hoto by mělo být zhruba za rok.

Aut neustále přibývá, ale město, vybudované především v 70. letech, je v takové míře není schopné pojmout i přes rozšiřování parkovacích stání. V roce 2012 evidovalo město 8 027 aut, o deset let později už jich bylo 9 788. To je zhruba o čtvrtinu víc. Jde o celorepublikový trend, počet aut se od revoluce do letoška vyšplhal z 2,4 milionu na 6,4 milionu vozidel tj. nárůst o více než 250 %. Do města navíc především v pracovní dny přijíždí významný počet zaměstnanců místních firem osobními či firemními vozy, příp. návštěvníci za obchody, kulturou či turismem. Nedostatek parkovacích míst je pak logickým důsledkem a častým tématem, nedá se ale vyřešit prostým budováním dalších parkovišť.

Podrobný náhled na problematiku parkování ve městě nabízí generel dopravy. Z jeho měření vyplývá, že největší problémy s parkováním jsou na sídlištích Stalíngrad, Libušín a Přednádraží. Společným jmenovatelem je nedostatek parkovacích míst, které řidiči následně řeší parkováním v ulicích, kde auta zhoršují rozhled ostatním nebo překáží průjezdu MHD a IZS. Podobně to je v části sídliště u Průmyslovky. V celém městě se přitom doteď parkuje bezplatně, výjimkou je pouze náměstí Republiky, parkoviště na Veselské a ulice Tyršova a Hutařova. Zaplatit je přitom třeba jen v konkrétní dny a časy.

„Města nejsou nafukovací a Žďár není výjimkou. Není ani prostorově možné budovat nová a nová parkoviště a jejich budování na úkor zelených nebo jiných ploch by nebylo rozhodně prozíravé. Chceme regulovat dlouhodobá stání na veřejných plochách, snížit počty parkujících aut a upřednostnit ta šetrnější k přírodě, ale také motivovat lidi k jízdě na kole nebo pěší chůzi. Ve zkratce - pokud sem přijede auto například z nějaké obce směrem od Jihlavy, stojí tu dnes zdarma deset hodin a zabírá místo Žďárákovi na Přednádraží, který nemůže parkovat v blízkosti bydliště, to není udržitelný přístup,“ vysvětluje podrobněji záměr města jeho starosta Martin Mrkos.

Zóna placeného stání zahrnuje podle

Návrh parkování v širším centru města rozlišuje modrou, zelenou a oranžovou zónu

Foto: město Žďár

generelu dopravy celkem 2 813 míst na místních komunikacích a pozemcích ve vlastnictví města, to je 64 % veřejných parkovacích míst. Hranice placeného parkování respektují přirozené územní bariéry, zástavbu a snaží se zabránit přelévání nepaceného parkování do sousedních ulic. Součástí projektu bude v průběhu jeho přípravy i veřejné projednání, ke kterému město Žďáráky přizve.

Chystaný projekt počítá se třemi barevnými zónami pro stálé obyvatele (rezidenty), místní podnikatele (abonenty) a krátkodobé návštěvníky. Modrá zóna zahrnuje parkování primárně určené pro rezidenty a abonenty, včetně možnosti omezeného placeného parkování návštěvníků. Tyto lokality budou soustředěny zejména v okolí domů určených převážně k bydlení. Zelená zóna poslouží pro parkování určené pro rezidenty, návštěvníky a abonenty. Tyto úseky budou soustředěny zejména do okolí objektů občanské vybavenosti, nebo tam, kam zpravidla míří větší množství návštěvníků.

Parkování v oranžové zóně bude určeno pouze pro krátkodobé využití návštěvníky v konkrétních hodinách (s volným parkováním mimo tyto hodiny). Nezaparkují tu naopak řidiči s platným parkovacím oprávněním. Proto bude oranžových zón omezené množství tam, kde je potřebné 'napevno' vyhradit limitovaný počet míst u určité provozovny (poliklinika, úřad, obchod), která

by jinak byla plná. Tři barevné kategorie můžou doplňovat místa pro integrovaný záchranný systém, vozidla zdravotní a sociální péče, invalidy, stanoviště taxi nebo třeba dopravu do škol a školek.

Parkovací systém bude plně digitální a každé parkující vozidlo bude muset mít elektronický záznam v databázi. O dohled se pak může postarat automatizovaný monitoring z kontrolního auta nebo ruční kontrola mobilním zařízením.

„Systém má pomoci hlavně Žďárákům. Chceme zvýhodnit první auto v domácnosti, ty, kteří mají trvalé bydliště nebo firmu ve Žďáře a také auta s čistým pohonem. V průběhu času budeme veřejnost seznamovat s podrobnostmi celého projektu v médiích nebo na samostatných webových stránkách. V určitém okamžiku do projektu zapojíme i veřejnost. Autentické zkušenosti lidí z daného místa mohou vznikající systém výrazně kvalitativně posunout,“ doplňuje Mrkos.

Zavedení parkovacích zón je jen jedním ze střípků řešení dopravy ve městě. Spolu s jednosměrkami, zónami s rychlostí 30 km/h, cyklochodníky a dalšími opatřeními má za cíl snížení počtu aut v širším centru, klidnější a přehlednější dopravu a hlavně lepší podmínky pro alternativní dopravu. V budoucnu tak bude pohyb ve městě bezpečnější a příjemnější pro chodce a cyklisty třeba i z řad dětí, což může opět pomoci snížit počet aut v ulicích.

(red)

Žďár čeká třetí obnova zeleně, zve na setkání s dendrologem

Žďárská radnice připravuje v pořadí už třetí projekt na revitalizaci zeleně ve městě. Při této příležitosti připravila setkání s dendrologem a autorem projektu revitalizace. Kromě představení samotné revitalizace se veřejnost seznámí s principy péče o městskou zelen. Setkání se bude konat 12. září od 16.30 v knihovně, chystáme online přenos i záznam setkání.

V předchozích etapách, které se uskutečnily v letech 2018, 2020 a 2021, přibýly ve městě stovky nových stromů. Desítky dalších se dočkaly odborného ošetření, nemocné a nevhodné stromy odborná firma odstranila. Právě otázkám sázení, kácení i ošetřování stromů bude věnována část setkání s veřejností. Žďáráci se budou moci autora projektu zeptat na otázky, které je k projektu revitalizace zeleně zajímají.

Neméně důležitým tématem setkání bude projekt samotné revitalizace městské zeleně. Projekt pod názvem Revitalizace stromořadí III. v sobě zahrnuje jak ošetření, případně odstranění stromů, které nejsou v ideální kondici, tak výsadbu stovek kusů nových dřevin. Týkat se bude nejrozličnějších lokalit napříč celým městem. Přijďte diskutovat s odborníkem i zástupci města!

(red)

Školní ulice na Švermově se osvědčila, změní se jen čas zákazu

Režim školní ulice, který začal platit na Švermově od 1. června, se v praxi osvědčil. Dopravní opatření tak v místě zůstanou, jedinou změnou je čas zákazu vjezdu. Interval se nově zkrátí ze 45 na 30 minut, město tak vyjde vstříc lidem, kteří v lokalitě pracují a parkují, aniž by došlo k ohrožení dětí.

Zákaz vjezdu do části Švermovy ulice, nové místo k zastavení a vyložení dětí - tzv. K+R nebo nová jednosměrka na Švermově směrem k Vančurově ulici, to je souhrn opatření v režimu školní ulice u ZŠ Švermova. Původní zákaz vjezdu platil ve dnech školního vyučování mezi 7.15 a 8.00. „Nově jsme upravili zákaz vjezdu v čase od 7.20 do 7.50, pozorováním jsme zjistili, že před a po tomto čase děti do školy nepijíždí a nechozí. V 7.50 už jsou totiž děti ve škole, protože v 7.55 zvoní,“ vysvětluje okolnosti změny Luboš Koubek z odboru dopravy.

Z pozorování vyplývá, že auta se školáky využívají k zastavení nové K+R ve Vančurově ulici, Švermovu ulici nebo zastavují v Nerudově ulici. Desítky dětí přijíždějící příměstskými autobusy chodí ke škole pěšky od zastávky, další děti chodí pěšky přímo z domu nebo po vysazení poblíž školy. Zástupci městské policie, školy, odboru dopravy i vedení města se po vyhodnocení

S opatřením souhlasí i škola, navzdory menším komplikacím pro zaměstnance

Foto: město Žďár

zkušebního provozu shodli na prospěšnosti opatření.

„Myslíme si, že školní ulice se v provozu osvědčila a jsem rád, že se úpravou času zákazu podařilo udělat vstřícný krok směrem k místním firmám. Zároveň všechny prosíme,

aby minimalizovali příjezdy ke škole během dne, vznikají pak nebezpečné situace. Děkuje všem, kteří opatření dodržují,“ hodnotí opatření na konci prázdnin starosta města Martin Mrkos.

(red)

Žďáru zůstane jen jedna pošta, na Nádražní ulici

Město má od 1. srpna místo tří poboček pošty jen jednu, hlavní poštu v Nádražní ulici. Zrušení dvou menších poboček v Sychrově a Brodské ulici oznámilo městu před časem vedení pošty. Zástupci města řešili v uplynulých měsících možnost zřízení Pošty partner plus v lokalitě kláštera, pobočku ale nakonec zřízovat nebude.

Česká pošta nabízí obcím, které přijdou o pobočku, alternativu v podobě konceptu Pošta partner Plus. Pošta partner plus je tzv. franšíza, provozovatel - v tomto případě město - zajistí a zaplatí prostory, zaměstnance, vybavení pobočky i další náklady, platí také poplatek České poště za licenci k provozování.

O výnosy se pak s poštou rozdělí. O této variantě město uvažovalo ve spolupráci s obcemi Polnička, Světnov a Cikháj, jejichž obyvatelé měli jako spádovou poštu v Sychrově ulici. Po jednání s ČP o konkrétní podobě také franšizové pobočky vycházely náklady na provoz ročně asi tři čtvrtě milionu po odečtení tržeb. Ty by však byly velmi malé. Pošta na Sychrově přítomně denně odbavila jen kolem stovek transakcí, z toho cca 40 balíků a 26 poštovních poukázek.

Protože mělo jít o poměrně velké náklady, vlastní provozování pobočky Partner Plus by se neobešlo bez společného financování Žďáru a zmíněných obcí. „Kolegové starostové probrali tuto možnost ve svých obcích s tím, že do projek-

tu půjdeme pouze společně jako čtyři obce. Dostali zpětnou vazbu, že poměr cena/výkon neodpovídá vynaloženým prostředkům. Je to vlastně logické, PPP je koncept dělaný pro velké developerské projekty, kde musí být zajištěna určitá občanská vybavenost, případně pobočky na Sychrově tomu úplně neodpovídaly. Každopádně oceňuji, že jsme měli společně snahu zajistit pro obyvatele ve svých obcích tuto službu, ale opravdu se ukázalo, že by to bylo finančně i provozně nereálné,“ řekl žďárský starosta Martin Mrkos. Žďárákům tedy zůstává hlavní pošta v Nádražní ulici, kam město posílilo MHD. Obyvatelé okolních obcí navíc využijí vedle žďárské pošty také pobočku Pošta Partner ve Škrdlovicích.

(red)

Hřiště na Farčatech čelí vandalům i neukázněným uživatelům

Město v posledních letech investuje do výstavby nebo rekonstrukcí dětských hřišť. Chystáme rozšíření skateparku, v budoucnu bychom rádi vyřešili hřiště u Věžičky nebo na Libušine. Ke slovu se dostávají originální koncepce, přírodní materiály a vyžití pro různé staré děti. Hřiště ve Farských je ale opakovaně poškozované, důvodem je špatné užívání i vandalismus.

Loni dostaly děti nové hřiště na Farčatech, staronové mezi ulicemi Lesní a Polní, letos přibyla loď na Purkyňově i vítěz participativního rozpočtu - psí hřiště pod Vodojemem. Aktuálně firma pracuje na rekonstrukci hřiště na Palachově, pak se přesune na Okružní dolní a Haškovu ulici. Prvně jmenované hřiště ve Farských humnech ale dělá vrásky zaměstnancům odboru investic, správě hřišť i firmě, která ho vybuďovala.

Na týdenním pořádku jsou zde trhliny v sítích, poškozené zábradlí, aktuálně je natřena zástěna pískoviště. Souhrn škod se už vyšplhal na zhruba 50 tisíc korun. Přetržení lana vyžaduje velkou sílu nebo ostrý předmět, na protřetí sítě naopak někdy stačí, když na herní prvek určený pro pěti až čtrnáctileté děti vyleze dospělý (zvláště s vyšší hmotností) a špatně šlápne. Pro malé děti, které se na hřišti nedokáží samostatně pohybovat, nemá být řešením rodič, který leze s dítětem, ale pískoviště nebo nižší prvky. Naopak pro starší slouží workout. A záměrné ničení hřiště si komentář ani nezaslouží.

Za pouhý rok existence hřiště se škody na něm nasčítaly na zhruba 50 tisíc korun

Foto: ilustraci

„Je skvělé, že děti hřiště využívají, radují se z něj. I my z toho máme obrovskou radost. Ale bohužel i starost, aby se nikomu nic nestalo. Zabezpečit všechny prvky, aby se na ně nikdy nedalo vylézt z různých stran a vydržely cokoli, je nereálné, byť jsme se snažili s výrobcem a revizními technikami o maximum možného. Příště můžeme udělat hřiště ocelové a nezníčitelné, ale vybudujeme pouze jedno, ne šest. Prosím, přečtěte si a dodržujte provozní řád, který se nachází u každého hři-

ště,“ apeluje na veřejnost vedoucí odboru rozvoje a investic Jan Prokop.

Hřiště je aktuálně pod zvýšeným dohledem zaměstnanců města i městské policie včetně kamery, ale není možné postihnout vždy vše. Pokud má hřiště na Farských humnech i nadále sloužit pro dětské radovánky, budme prosím ohleduplní a starejme se o něj společně.

(red)

Stát chystá změny v dani z nemovitých věcí, co na to město?

Vláda chystá v rámci svého boje se zadlužováním změny v dani z nemovitých věcí. Výnosy, které dosud patřily obcím by měly jít částečně do státní pokladny a obyvatelé zaplatí minimálně dvakrát tolik. Do výše daně budou mluvit i samotné obce.

„Pro představu daň z nemovitých věcí přinese ročně městu Žďár nad Sázavou 16,5 milionu korun, z toho připadá 11,7 milionu na podniky - jejich budovy a pozemky. Například za rodinný dům se zahradou zaplatí majitel asi 840 korun, 70metrový byt stojí na dani 342 korun, zahrádka o výměře půl hektaru vyjde na 23 korun. Naopak provozovna drobného podnikatele o výměře 100 m² bude stát na dani dva tisíce korun a podnik střední velikosti zhruba 200 tisíc,“ vysvětluje místní situaci Tomáš Vlček z finančního odboru.

Vláda by v rámci úsporného balíčku ráda změnila výši daně z nemovitých věcí. Měla by vzrůst zhruba na dvojnásobek a část z výnosu by zůstala ve státní pokladně. Po protestech ze strany obcí uvažuje vláda o změně návrhu, finální výsledek zatím není jasný. Daň z ne-

movitostí se řídí dvěma koeficienty, jeden je podle velikosti obce a druhý si určují jednotlivé radnice. „Reagovat na chystané změny je nutné, protože FÚ nás vyzval ke změně městské vyhlášky upravující koeficienty. A je současně na místě aktualizaci čít určitou geografickou spravedlnost, je to vůči občanům města prostě víc fér,“ upřesňuje starosta Martin Mrkos.

Jeden z podkladů, o který se může Žďár při stanovování koeficientů opírat, je analýza urbánní ekonomie. Tu pro město aktuálně vytváří Vít Zeman a jejím cílem je mimo jiné podrobně zmapovat jednotlivé lokality v obci co do nákladů a zisků. Laicky řečeno je tak sídliště s panelovými domy v centru města pro město méně nákladné na údržbu a zároveň přinese více peněz z daní než oblast s rodinnými domy nebo dokonce průmyslová zóna na kraji města.

„Daň z nemovitých věcí je jediný nástroj, který je schopný hodnotit na jedné straně náklady a na straně druhé i příjmy z jednotlivých území. Existuje systém, který dokáže analyzovat ekonomickou spravedlnost určením nákladů na provoz konkrétních částí města a spočítat náklady obcí

na jednotlivé části, území i ulice, jejich potenciál i možnou prosperitu dlouhodobě dopředu. Pak vidíme jak jsou tyto jednotlivé části zatíženy nerovnými náklady a zisky pro obec či město. Pokud tedy mají daně z nemovitých věcí sanovat rozpočty, měla by logicky být jejich výše určována nákladností na správu a údržbu předmětných nemovitostí,“ doplňuje Vít Zeman.

Daň z nemovitých věcí je jednou z majetkových daní, které se platí v Česku i v zahraničí. Jejím prostřednictvím se každoročně zdaňuje vlastnictví nemovitých věcí, jako jsou například stavební parcely, byty, rodinné domy nebo i rekreační zařízení, pastviny a orná půda. Daň se platí vždy na rok dopředu. I když správu daně z nemovitých věcí zajišťuje stát za pomoci finančních úřadů, jediným příjemcem výnosů (peněz, které poplatníci za své nemovitosti zaplatí) jsou obce a města, kde se zdaňované nemovitosti nachází. Daň z nemovitých věcí se skládá ze dvou dílčích daní, které fungují samostatně. Je to daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Daň hradí většinou případů vlastníků pozemku nebo zdanitelných nemovitostí.

(red)

Změna v přístupu k údržbě pomůže i trávníkům v péči Žďáráků

Už před lety se město rozhodlo pro nový přístup k sečení veřejných travnatých ploch. Ploch s podobným přístupem bude ve vhodných lokalitách přibývat, především pak s ohledem na vysazené stromy. Méně časté sečení nejenže přispívá k biodiverzitě našeho okolí, ale také pomáhá trávníkům lépe odolávat suchu a podporuje kvetoucí ekosystémy. Pozitivní efekt je zřejmý i u dřevin rostoucích v travnatých plochách. K podobnému přístupu teď chce město motivovat i veřejnost.

„Nerušit, kvet!“ Nápís na zářivě růžových kostkách se začal v městských trávnicích objevovat už před lety. Žďáráci a kolemjdoucí měl upozornit na změnu v přístupu k údržbě městských travnatých ploch. Po pár letech už jsou vidět zřetelné změny, travnaté plochy zdobí na mnoha místech pestrá paleta nejrůznějších lučních květů.

Delší tráva a přirozenější vegetace je do movem pro mnoho druhů rostlin, hmyzu a drobných živočichů. Omezením četnosti sečení umožňujeme těmto tvorům najít úkryt, potravu a prostor pro rozmnožování. Tak se i město stává útočištěm pro různorodou paletu života, která přispívá k ekologické rovnováze. Taková tráva má větší schopnost zadržovat vlhkost a snižovat odpařování. To je důležité zejména v aktuál-

Takhle pestře kvetl v sezóně jeden z trávníků ve Žďáře

Foto: město Žďár

ním horkém počasí, kdy každá kapka vody má hodnotu zlata. Dřevinám rostoucím v travnatých plochách časté sečení také neprospívá.

„Město se vydalo udržitelnější cestou, která je už teď vzhledem ke klimatickým změnám jedinou možná. Proto prosíme i vás, Žďáráky, abyste při sečení trávy na svých soukromých pozemcích nesekali trávu úpl-

ně nakrátko a třeba i seklí méně často. Při údržbě veřejných ploch v okolí soukromých domů a pozemků, je nutné respektovat přístup vlastníka, případně nechat údržbu na něm. Společně můžeme vytvořit odolnější a druhově pestré prostředí, děkujeme za vaši spolupráci,“ objasňuje správce městské zeleně Jiří Hemza.

(red)

Představujeme nové tváře městského úřadu

Radim Technik

ředitel Sportis

Předchozí zaměstnání:
obchodní ředitel

Záliby:
rodina, historie, cestování, divadlo, rekreačně sport

Můžete stručně popsat vaši pozici?

Pro pochopení pozice je třeba si nejdříve říci, co se vlastně skrývá za slovem SPORTIS. Samotný název vychází ze spojení slov: SPORT I Služby. Jedná se o příspěvkovou organizaci města vytvořenou za účelem zajištění provozu svěřených sportovních, volnočasových a ubytovacích zařízení a správu svěřeného majetku města.

A právě tuto rozmanitou organizaci a její tým zkušených pracovníků mám tu čest od srpna vést. Zajišťovat rozsáhlé spektrum sportovních a volnočasových aktivit, ubytovacích služeb a podpory cestovního ruchu na vysoké úrovni, v souladu s moderními trendy a vývojem společností. Komunikovat i naslouchat zřizovateli, veřejnosti a zúčastněným spolkům a organizacím. Přicházet s vizí a náměty cílenými na rozvoj organizace.

Proč jste se ucházel o pozici ředitele Sportisu a jaké jsou vaše předchozí pracovní zkušenosti?

Dovolím si odpovědět v obráceném gardu. Po absolvování Vysokého učení technického v Brně jsem začal pracovat u obchodně-výrobní společnosti, kterou jsem měl možnost - za 14 let působení - projít přes jednotlivé pracovní pozice, a tedy nabrat různorodé zkušenosti. Začínal jsem jako řadový obchodní zástupce. Přes vedoucího technického oddělení a ředitele výroby jsem se stal obchodním ředitelem společnosti. Spolupodílel jsem se na zavádění výroby a dalších rozvojových projektech firmy. Byl jsem součástí týmu, který se nebál nových výzev.

Dospěl jsem však do zlomového věku téměř 40 let, kdy jsem na sobě začal pociťovat potře-

bu nového pracovního impulsu. A v tu dobu se mi dostal do ruky inzerát na ředitele Sportisu. Ta rozmanitost organizace, možnost realizovat něco přímo ve městě, kde já i moje žena a tři malé děti žijeme, rozhodla. No a pak už to pro mě nabralo nečekaně rychlý spád a nyní jsem zde a těším se na svoji novou pracovní misi.

Jak snášíte vysoké pracovní nasazení?

Vysoké pracovní nasazení snáším dobře. Kdo mě zná, tak by možná řekl, že mě i baví. Nedokážu něco dělat jen tzv. na půl plynu.

Co je pro vás největším odpočinkem?

V průběhu let se to u mě mění. Dnes je to především čas strávený s rodinou a našimi třemi malými dětmi. Nejmladší dceři je 6 měsíců, a jak tušíte, to nyní u nás určuje mnohé. Dále pak je to chalupa a manuální práce kolem ní. Před založením rodiny to byl dálkový běh, který krásně tzv. čistí hlavu i osamocené procházky krajinou a v neposlední řadě sauna. A vlastně tím jsem se dostal zpátky na začátek. Může se to zdát jako výmysl, ale když jsem dříve trávil čas v sauně Relaxačního centra, tak jsem si párkrát řekl, jaké by to asi bylo být ředitelem Sportisu.

Dům sociálních služeb pomáhá lidem v těžké situaci

Minulý rok v říjnu začal ve městě fungovat provoz Domu sociálních služeb na nové adrese. Budova v Dvořákově ulici nabídla své služby desítkám osob, a to především v zimních měsících, kdy se ukázal jako důležitá a účinná instituce, poskytující potřebnou podporu lidem v nesnázích.

Dům nabízí tři klíčové typy služeb, které reagují na různé potřeby lidí bez domova v regionu. První je azylové ubytování pro muže, kteří potřebují střechu nad hlavou a podporu. Celkem nabízí místo pro dvacet

uživatelů. Tato služba je neocenitelnou příležitostí pro ty, kteří potřebují stabilní zázemí pro svůj návrat k normálnímu životu. Během doby, kterou zde klienti stráví, hledají ve spolupráci s pracovníky sociálních služeb zaměstnání, následně bydlení a řeší nepříznivou sociální situaci, do které se dostali. Ubytovaní v Domě sociálních služeb je plně využíváno, a to i v měsících, kdy mrazivé teploty ustupují. Od jeho otevření byla obsazenost každý měsíc téměř 100 %.

Novinkou, kterou přineslo přestěhování organizace do nové budovy, je noclehárna. Ta nabízí možnost přenocování s kapacitou

pro šest mužů. Noclehárna byla nejvíce vytížená v únoru, kdy ji během měsíce několikrát využilo na patnáct uživatelů.

Třetí službou je tzv. teplá židle. Když teploty klesnou a mrazivé noci se blíží, získají lidé bez domova možnost přečkat noc v teplém a bezpečném prostředí. Tato služba je otevřená i pro ženy. Během února ji využilo jedenáct klientů.

Zkušenosti z prvního roku provozu jsou povzbuzující a ukazují na jeho klíčovou roli v podpoře těch, kteří se ocitli v tíživé sociální situaci.

(red)

Topit dřevem z městských lesů? Aktuálně levněji

Žďár stále nabízí možnost odkupu dřeva z městských lesů. Využijte tuto možnost a pořídte si dřevo na nadcházející zimu. O technickou stránku se stará městská firma SATT a Žďáráci koupí palivové dřevo s 10% slevou.

Pojem „samovýroba dřeva“ zjednodušeně znamená, že si lidé na předem domluveném místě sami nasbírají nebo vyzvednou dřevo. Cena za samovýrobu dřeva se bude odvíjet podle toho, o jaký druh dřeva budete mít zájem, máte tři možnosti. Úklid větví a dalších drobných zbytků po těžbě je zcela zdarma, zaplatíte tím, že místo svým sběrem pomůžete vyčistit od kletu. Zpracování zbylé kulatiny po těžbě, případně padlé souše se počítají za 150 Kč/PLM (plnometr) včetně DPH. Přes společnost SATT si také můžete zajistit i samotný odkup kulatiny vhodnou pro výrobu palivového dříví připravenou na odvozní místo v lese. U této možnosti dostanou Žďáráci slevu 10 %. Zároveň je odkup palivového dřeva limitován maximálním množstvím dřeva na osobu 10 m³ na kalendářní rok. Základní cena bez slevy je 800 Kč/PLM včetně DPH. Ceny se mohou měnit podle aktuální situace na trhu.

Dřevo z městských lesů je možné koupit od loňska, pro Žďáráky se slevou

Foto: Pixabay.com

Jak postupovat, pokud máte o dřevo zájem? Prvním krokem je kontaktovat firmu SATT od pondělí do pátku od 8.00 do 14.00 na telefonu 566 654 820 nebo e-mailu les@satt.cz. Po odběru dřeva vám vystaví

město Žďár nad Sázavou fakturu, kterou můžete zaplatit buď v hotovosti na pokladně MěÚ nebo bankovním převodem.

(red)

Jízdní řád městské energetiky má v plánu dosáhnout 30% úspory

Město Žďár nad Sázavou chce do roku 2030 snížit spotřebu energie o třetinu. Pomocí mu k tomu má energetický plán (tzv. SECAP) vytvořený v roce 2021 a letos dokončené zavedení energetického managementu. Pod zkratkou SECAP se skrývá Akční plán udržitelné energetiky a klimatu a lze ho zjednodušeně nazývat energetickým jízdním řádem či energetickým plánem města.

Jde o dokument popisující veškerou energetiku na území města, tedy výrobu tepla, spotřebu elektřiny, tepla a plynu a také

spotřebu jiných paliv. Hlavním smyslem energetického plánu je nastavení 30% úspor pro cílový rok 2030. Pro dosažení takové úspory potřebuje město mnoho rozličných úsporných opatření. Energetický plán proto obsahuje připravený zásobník úsporných opatření. Mezi ně patří např. zateplení budov, modernizace osvětlení či celková rekonstrukce provozů v majetku města. Úsporná opatření nejen snižují energetickou náročnost, a tedy náklady města, ale také umožňují zvýšit nezávislost dodávek energie a samozřejmě podporují celospolečenskou snahu o omezení změn klimatu.

Důležitou součástí plánu úspor je pravidelné sledování spotřeby energie. Tzv. energetický management umožňuje průběžné vyhodnocování úspor. Město Žďár nad Sázavou začalo spolupráci na projektu OwnYourSECAP, který probíhá v řadě dalších evropských měst. V České republice se projektu účastní také města Tábor, Přeštice či dobrovolný svazek obcí Tolštejn. Hlavním cílem projektu je vznik obecních energetických plánů a podpora úsporných opatření. Účast na projektu je pro Žďár nad Sázavou zdarma. Více o projektu na www.ownyoursecap.eu.

(red)

Ztráty a nálezy

Finanční odbor městského úřadu oznamuje, že na ztráty a nálezy byly v období od 16. června do 4. srpna předány následující nálezy, u kterých není znám jejich majitel.

Věci nalezené z 3. ZŠ a okolí z období od ledna do června 2023

Ztraceno	Nalezeno
Nabíječka k mobilnímu telefonu	lavička u FÚ
1 klíč + přívěšek	ulice Nádražní
Svazek klíčů	u zimního stadionu
Svazek klíčů	park u Ivana
Svazek klíčů	chodník u pečovatelské služby
Tričko sportovní	u skateparku
Elektrokoloběžka	předána z Policie ČR
Klíč	ulice Haškova
Látková taška + nápoje	u nádraží
Jízdní kolo	ulice Chelčického
Pánská peněženka, hotovost, doklady	za hotelem Jehla
Pánská peněženka, hotovost, doklady	ulice Švermova
Dámská peněženka, hotovost, doklady	náměstí Republiky
Mobilní telefon	ulice Libušinská u dětského hřiště
Mobilní telefon	u prodejny Auto...

Bližší informace poskytnete Alena Benešová tel.: 566 688 146, e-mail: alena.benesova@zdarns.cz nebo osobně v kanceláři finančního odboru.

Obsah jedné z popelnic Foto: OKS

Kronika města Žďáru nad Sázavou

Aktuální počet obyvatel

Město Žďár nad Sázavou mělo ke dni 16. srpna 2023 celkem 19 878 občanů ČR přihlášených k trvalému pobytu.

Statistika: červen 2023 - 19 901, květen 2023 - 19 904, duben 2023 - 19 921, březen 2023 - 19 939, únor 2023 - 19 954, leden 2023 - 19 962, prosinec 2022 - 19 997, listopad 2021 - 20 029, říjen 2022 - 20 050, září 2022 - 20 063, srpen 2022 - 20 108, červenec 2022 - 20 150

Narozené děti

Melanie Landsmanová	02. 04.	ZR 3
Ondřej Sedláček	15. 04.	ZR 5

Krajské peníze pomohou v nakládání s odpady

Město získalo dotaci z Kraje Vysočiny ve výši 100 tisíc Kč na zlepšení odpadového hospodářství města. Peníze posloužily na nákup separačních nádob, kompostérů, tašek na třídění i vydláždění ploch pod zvony na separovaný odpad.

Díky krajské dotaci přibylo ve Žďáře deset nádob na kovy (seznam stanovišť, kam lze kovový odpad vyhodit uvádíme na webu města) a deset kompostérů od firmy JRK o objemu 1050 l. Ty byly nabídnuty občanům, zapsaným v pořadníku. V letních

Opakovaná kontrola směsného odpadu znovu ukázala špatné třídění

V první polovině července kontrolovali zaměstnanci z odboru komunálních služeb popelnice ve třech ulicích ve Žďáru 2 - Zámku. Cílem kontroly bylo prověřit obsah popelnic z hlediska úrovně třídění a množství směsného odpadu těsně před pravidelným čtrnáctidenním svozem.

Kontrolou prošlo 95 popelnic o objemu 110, 120 a 240 litrů. K vývozu nebylo přistaveno 26 popelnic a průměrná zaplněnost přistavených popelnic byla 72 % – z toho lze usoudit, že dvoutýdenní frekvence vývozu je dostačující. V 90 % kontrolovaných nádob byly bohužel odpady, které lze vytřídit. Pouze v devíti nádobách (9,5 %) nebyly žádné tříděné odpady.

V popelnicích na směsný odpad našli kontroloři pestrou směs nejrůznějších odpadů, které se ale dají běžně vytřídit. Ve 28 popelnicích byl bioodpad, v 19 kovy, ve 29 papír a ve 48 plasty. Ve třech popelnicích bylo sklo, ve čtyřech textil a v jedné dokonce stavební suť. Ve 22 popelnicích nebyl odpad vytřídněn vůbec. Ve městě je

měsíci nechal odbor komunálních služeb vydláždít tři stanoviště na separovaný odpad na ulicích Revoluční, Studniční, Haškova.

Od 10. září 2023 začneme v informační kanceláři rozdávat tašky na tříděný odpad. Budou k dispozici občanům s trvalým bydlištěm ve Žďáře nad Sázavou. Pořídili jsme 500 ks větších sad o objemu 40 l a 500 ks menších o objemu 20 l. Dále jsme zakoupili dalších 60 biopopelnic o objemu 240 l, o které lze i nadále žádat.

(red)

přítom možné pohodlně vytřídit papír, plast i sklo, neustále přibývá nádob na kovy a na mnoha místech jsou kontejnery na textil. Do textilních kontejnerů je možné odložit čisté oblečení i boty a jiné nepotřebné látky, které pak poslouží k dalšímu nošení nebo jsou druhotně využity pro výrobu materiálů např. pro stavebnictví, a jen část takto odložených věcí je zlikvidována. Seznamy míst, kde jsou umístěné kontejnery na nejrůznější druhy odpadu včetně kovů a textilu najdete na webu města - www.zdarns.cz.

„Z kontroly vyplývá, že dobře vytřídně je jen malé procento odpadů. Snížení množství papírů, plastu a skla by mohlo pomoci nové stanoviště na separované odpady přímo v kontrolované lokalitě, které by výrazně zkrátilo docházkovou vzdálenost a přineslo větší komfort občanům z okolí pro třídění odpadů. Popelnice na bioodpad si zase lze bezplatně vypůjčit od města. Správné třídění pomůže ve více směrech - planetě, ekonomice nebo třeba jen k zachování stávajícího poplatku za odpady,“ shrnuje Miluše Kozáková z odboru komunálních služeb.

(red)

Gratulujeme!

Anketa pro zastupitele města

V zářijovém čísle Žďárského zpravodaje jsme zastupitelům položili anketní otázku:

Jak byste řešili odkládání odpadu mimo kontejnery/zvony na tříděný odpad?

Vždy jeden zástupce z každé politické strany nebo uskupení, které jsou zastoupeny v zastupitelstvu města Žďáru nad Sázavou, dostal na stránkách Žďárského zpravodaje stejný prostor. Do uzávěrky aktuálního vydání zpravodaje přišly následující příspěvky.

Jan Mokříš
zastupitel
Společně
ODS,
TOP 09

Všichni víme, že ukládat věci-odpad vedle kontejnerů se nemá. Věci, co se tam nevejdu, lze bezplatně uložit na sběrný dvůr. Mnozí spoluobčané však tento nepořádek nadále vytvářejí. Prvním řešením je kontejnery zcela zrušit a tím lidem k ukládání odpadu mimo ně nedat příležitost. To bychom ale přestali odpad třídít. Další možností je častější vývoz separovaného odpadu a zá-

roveň opakovaný individuální úklid kolem kontejnerů. To však musí město zaplatit. Ve svém důsledku si tedy za čistější okolí kontejnerů musíme připlatit v rámci poplatku za odpad všichni, ať už se chováme správně, či nikoli. Instalování fotopastí, snímání otisků prstů či prověřování oznámení sousedů není určité řešení. Čistota našeho města je na každém z nás.

Vladimír Novotný
zastupitel
SOS Žďár
ČSSD a NEZÁVISLÍ

Poslední dobou se naplňuje u okolí sběrných míst hláška z Pelíšků „rozmožil se nám tady takový nešvar“. Nešvar odkládání odpadu mimo kontejnery. A to vytváří nevzhledné skládky, které prostranství našeho města rozhodně nezlepšují. Když zafouká vítr, zaprší nebo nasneží, tak se vše ještě mnohokrát zhorší. Je jasné, že otvor pro vhoz odpa-

du má své limity. Takže platí - dejme si práci a zmenšíme objem plastových lahví, rozřežeme papírové obaly nebo zkusme jiné podobné alternativní řešení. Ostatní odpad patří na sběrný dvůr. Budme zodpovědní, chraňme přírodu, ale i vzhled města. Potom nebude potřeba žádného strašení, fotopastí, sankcí a přestupkových řízení.

Jan Havlík
zastupitel
Změna 2018

Před 2 lety jsme kritizovali koalici za drahé nákupy rozumu. Analýza nakládání s odpady stála 98 500 Kč a my doufali, že za tyto peníze dostane koalice alespoň návod pro řešení odpadů ve městě a opětovné nastartování systému, který svoji nečinnost nechali zastarat. Dnes je zřejmé, že to nepomohlo. Vzpomínám si, že jedním ze závěrů drahé analýzy bylo i konsta-

tování nízkého počtu sběrných míst na tříděný odpad ve městě a s tím související nízká efektivita sběru a odkládání odpadu mimo nádoby. Nevím, nakolik si tento závěr přečetli a vzali k srdci na radnici, ale málo sběrných míst logicky znamená odkládání odpadů mimo sběrné nádoby. Zjevně nepomohl ani vyšší počet úředníků na komunálních službách, ač to slibovali.

Josef Klement
zastupitel
KDU-ČSL

Řešení odkládání odpadu mimo nádoby na tříděný odpad má jen jedno řešení. Tím je odpovědnost a pečlivost občanů. Žádný kontejner či zvon nemá dostatečný objem či vstup na tříděný odpad, aby obsáhl veškeré rozměry předmětů. Je fajn, že se uvažuje i o podzemních nádobách, to je ale jen estetické řešení. Město se snaží omezit odkládání odpadu mimo nádoby výměnou kontejnerů za

větší, nebo ve spolupráci se svozovou službou, mimořádnými svozy. To ale stojí zvýšené náklady města v odpadovém hospodářství. Takže pokud nebudeme důslední a nadměrný odpad neumístíme do sběrných nádob nebo neodvezeme na sběrný dvůr, přispějeme tím ke zvýšení poplatku za odpad. Věřím, že chceme mít naše město krásné a budeme vše dělat proto, aby to tak bylo. Hezky podzim.

Radek Zlesák
zastupitel
ANO 2011
a NEZÁVISLÍ

„Kam s ním?“ Problém s nepotřebným slamikem, který ve svém slavném fejetonu řešil již Jan Neruda téměř před 150 lety a který se s mírnou proměnou opakuje do současných časů. Dnes máme mnoho možností, jak se elegantně vypořádat se svým odpadem. Stačí jen trochu chtít a nepřidělavat svojí leností práci jiným. Neprodrazovat svoz odpadu, a tím šetřit i vlastní kapsu. Ze strany měs-

ta dochází k postupné výměně původních sběrných nádob za nádoby s větším vzhazovacím otvorem pro komfortnější zbavování se rozměrnějšího odpadu.

A komu není rady, tomu není pomoci. Na tyto nepoučitelné jedince si pak musí došlápnout městská police a příslušný odbor MěÚ. Nicméně věřím, že Žďáráci jsou chytří a nebudou jakékoliv represe třeba.

Jan Zástěra
zastupitel
ŽŽM

Ukládání odpadů u popelnic s tříděným odpadem je věčné téma ve městě i v jeho místních částech. Je však nutné říct, že v místní části, jako jsou Mělkovice, se řeší podstatně snáz než na anonymním sídlišti. Odpad rozházený nebo rozfoukaný větrem kolem zvonů posbíráme a hodíme do kontejneru. Myslím si, že vlastní příklad se uchytí, příklady táhnou. Na sídlišti v centru má město

mnohem menší možnosti, jak aktéry motivovat ke kroku navíc. A tak to město stojí navíc 400 tisíc, protože tento odpad musí odvézt speciální sběrný vůz. Proto chápu, že se uchyluje k takovým řešením, jako jsou fotopastí. Řešením bude i postupná výměna kontejnerů na tříděný odpad za zvony s větším otvorem a osvětlová kampaň, kterou městský úřad plánuje.

Slova zastupitelů

Žďárský zpravodaj nabízí všem zastupitelům možnost publikovat v rubrice Slova zastupitelů. Jedná se o osobní názory zastupitelů, nikoli města Žďaru nad Sázavou. Redakce obecního zpravodaje je ze zákona povinná příspěvky zastupitelů uveřejnit. Do uzávěrky letního čísla nám přišly následující příspěvky.

Martin Petr
zastupitel
ŽŽM

Nebojme se změn

Žďáraci, nebojme se změn. Svět kolem nás se vyvíjí a stejně je tomu i s naším městem. Že něco fungovalo 20 let, neznamená,

že to funguje stále dobře. Proto je nutné čas od času znovu soutěžit dodavatele služeb pro město, vyhledávat architektonické soutěže nebo třeba začít s přípravou zcela nových věcí, jako jsou parkovací zóny. Vždyť všichni denně cítíme, že situace s parkováním v centru města a v jeho okolí je neúnosná. Co s tím? Je potřeba to změnit. Jasně, všichni si budeme na nový systém zvykat a zpočátku jej kritizovat. Ale až si zvykneme, může se nám ve Žďáře žít zase o něco lépe.

Podobně je tomu i s novými lávkami u Bránského rybníka, které schytaly „face-

bookovou“ kritiku. Lze namítnout, že ty navrhované jsou moc extra, zbytečně drahé, že obyčejná lávka by úplně stačila. Ano. Kdysi tam byl jen brod, nestačil by pouze ten? Nestačil. Je 21. století a estetika veřejného prostoru je stejně důležitá jako jeho funkčnost. A to zvláště v místech, kde trávíme volný čas, kudy prochází „zelená páteř“, kde se chceme zastavit a nechat si hrát děti. Když vyrazíme do společnosti, tak se taky všichni učešeme a hezky oblečeme. Tak pojďme učešat a hezky oblect i naše město. Určitě si to zaslouží.

Jan Havlík
zastupitel
Změna 2018

Stavebníci si na povolení počkají

MěÚ od srpna omezí úřední hodiny pro veřejnost na 3 dny v týdnu. Tajemnice, odpovědná za zajištění přenesené působnosti včetně stavebního úřadu a statutární zaměstnavatel úředníků v úřadě, hned při-

spěchala s vysvětlením, že na stavebním chybí úředníci a obsazení míst je složité vzhledem k zákonem stanovené kvalifikaci. Z vlastní více než 20 leté zkušenosti vím, že obsazování především technických míst není a nebylo nikdy jednoduché, nicméně bych uvedl na pravou míru některé skutečnosti. Kvalifikační předpoklady pro úředníky na stavebním úřadu platí od roku 2013 tedy 10 let. Na stavebním nemusí být pouze VŠ stavebního směru, architekti nebo právníci, ale i VOŠ či SŠ stavebního zaměření s 2 resp. 3 letou praxí. Příčinou patrně nebudou ani platy úředníků, které v roce 2022 meziročně vzrostly o 25 %, což představuje nárůst o 9 350 Kč na zaměst-

nance každý měsíc. Otázkou je, co všechno dělala tajemnice, která 2 roky nepotřebovala mít obsazenou pozici personalisty a byla tak odpovědná za personalistiku. Jak se připravila na odchody úředníků do důchodu a proč je problém právě na stavebním, když podobnou kvalifikaci požadují i v odboru strategického rozvoje a investic, kde problém s úředníky není. Žďáraci mají štěstí, že stavební odbor se nedá zrušit tak jednoduše jako lékařská pohotovost, jinak bychom už možná jezdili pro stavební povolání do Nového Města na Moravě. Koneckonců viníky a důvody problému našli a jako obvykle jsou všechny mimo ty, kteří jsou za to zodpovědní a placení.

Stanovisko finančního odboru města:

V neveřejných statistikách města, ze kterých pan zastupitel čerpal, jsme zjis-

tili chybu. Údaj je opravený a na tuto skutečnost byl p. Havlík upozorněn. Veřejně dostupné informace k plnění a čerpání rozpočtu jsou správně. Me-

ziroční nárůst průměrného měsíčního platu byl ve skutečnosti 179 Kč.

Tomáš Vlček, vedoucí finančního odboru

Žďárák vstupuje do třetí podzimní sezóny. Běžců ve Žďáře přibývá

Seriál běžeckých závodů Žďárák nabízí každoročně možnost zúčastnit se deseti závodů v blízkosti našeho města. Letošní jarní sezóna se velmi vydařila, zářím odstartuje podzimní část seriálu. Opět zveme běžce všech výkonnostních úrovní a všech generací ke krosovým běžeckým svátkům!

Na jaře roku 2023 proběhly čtyři krosové závody. Novinkou byla letos Žďárská desítka, závod na 10 km po trase cyklostezky do Polničky a zpět přilákal na stovku běžců ze širokého okolí. Traťový rekord nastolil Miloš Nykodym, orientační běžec z Brna s časem 32:57. V červnu jsme opět účastí i organizací podpořili krásný meeting Žďárská míle, který organizuje žďárský oddíl atletiky. Pozitivní zprávou je, že na každý závod si najde cestu 40 – 70 běžců.

Podzim přinese opět čtyři krosové závody, tradičně vždy první středu v měsíci,

Běžecký seriál Žďárák se těší velkému zájmu místních běžců i těch z okolí
Foto: archiv Žďáráku

start v 17.00. Závody budou v tomto pořadí: 6. 9. Dolinky, 4. 10. Křivák, 1. 11. Starý dvůr, 6. 12. Běh do Veselí. Podrobné informace včetně místa startu jsou k dispozici na www.behejzdarak.cz. V listopadu pozveme všechny outdoorové nadšence, vytrvalce a milovníky okolní přírody k závodů Žďárská spojka – navigačnímu závodů, kdy účastník musí projít předem dané body. Tento závod s délkou cca 20 km proběhne v sobotu 11. listopadu.

Za tři roky existence si Žďárák našel své místo na žďárské sportovní scéně. Poněvadž chceme co nejvíce podpořit běh a další vytrvalostní sporty ve Žďáře, letošní rok ještě přinese novinku – vznik Sportovního klubu Žďárák, z. s. Jsme rádi, že Žďárák může přispívat do pestré sportovní mozaiky ve Žďáře n/S – vedle aktivit SK TRI CYKLOCHLUBNA, Žďárské ligy mistrů a dalších.

*Lukáš Bořil
běžecký seriál Žďárák*

Ze suterénu do třetího patra. Domácí zdravotní péče i Pronájem kompenzačních pomůcek sídlí v nové kanceláři žďárské polikliniky

Kanceláře Domácí zdravotní péče a Pronájmu kompenzačních pomůcek v budově polikliniky jsou přestěhované. Obě služby Oblastní charity Žďar nad Sázavou se přesunuly ze suterénu do třetího patra hlavní budovy. Nově je najdete ve společné kanceláři v části chodby, kde sídlí vedení polikliniky, číslo dveří je 317.

Konzultační hodiny Domácí zdravotní péče zůstávají stejné, v pondělí a ve středu jsou od 8 do 12 hodin. V jiné dny pouze po předchozí domluvě na telefonním čísle 777 755 435 (e-mail: dzp@zdar.charita.cz). Pracovníky Pronájmu kompenzačních pomůcek zastihnete v kanceláři jen po předchozí telefonické domluvě na čísle 730 595 645 (e-mail: pomucky@zdar.charita.cz).

Všeobecné zdravotní sestry Domácí zdravotní péče Oblastní charity Žďar nad Sázavou poskytují odbornou zdravotní péči lidem, kteří z důvodu stáří, nemoci či zdravotního postižení nejsou soběstační. Pečují o pacienty v domácím prostředí na základě doporučení ošetřujícího lékaře ve spolupráci s rodinnými příslušníky, aby jim

Obě služby přesídlily do společné kanceláře ve 3. patře polikliniky
Foto: archiv Oblastní charity Žďar n. S.

umožnili prožití důstojného života mezi jejich blízkými.

Kompenzační pomůcky z půjčovny žďárské Charity pomáhají nemocným po úrazech při doléčení, nebo třeba rodinám, které se starají o své zestárlé rodiče. Půj-

čovna nabízí polohovací lůžka s příslušenstvím, invalidní vozíky, pomůcky k přesunu imobilní osoby, polohovací pomůcky, ale také pomůcky k osobní hygieně.

*Jiří Marek
Oblastní charita Žďar nad Sázavou*

Klienti Domova Kamélie Křížanov jsou ve Žďáře doma

Druhým rokem provozuje Domov Kamélie Křížanov ve Žďáře nad Sázavou sociální služby Domov pro osoby se zdravotním postižením a Chráněné bydlení. Vznikly v rámci transformace organizace, jejímž zřizovatelem je Kraj Vysočina. Výsledkem byly dvě postavené domácnosti v ulici U Křížku, které slouží k trvalému bydlení. Díky tomu našlo ve Žďáře nový domov dvanáct klientů.

„Na žďárské adrese se rychle zabydleli a život ve městě si pochvalují. Za to všem moc děkují,“ říká ředitelka Domova Kamélie Křížanov Silvie Tomšíková. Přispívá k tomu nejen sešraný per-

sonál, jenž vede klienty k jisté míře samostatnosti a zároveň zajišťuje potřebnou péči, ale také přízeň místní radnice, která má na starost opatrovnictví několika klientů. Zmínit je třeba i dobré sousedské vztahy či rozvíjející se spolupráci se 4. ZŠ, místním gymnáziem, Portimem a stacionářem. Velké plus představují i možnosti, které město nabízí.

„Účastníme se kulturních akcí, rádi navštívíme knihovnu či četné výstavy. Moc se nám líbí v Modelovém království. Zážitek představují i každoroční návštěvy žďárské pouti, pašijí či Dne otevřených dveří ve ŽĐASu,“ přibližuje vedoucí domácností Drahomíra Vondráková. Klienti také docházejí ke kadeřnici či si dopřejí pedi-

kúru a masáž. Jak se všichni shodují, výhodou města je i krásná příroda, kterou je obklopeno. A tak klienti často vyrazí na oblíbené procházky po okolí. Klienti se rovněž snaží prosadit na trhu práce. Jeden z klientů pravidelně roznáší letáky, další pomáhali v Zámku. Každoročně vypomáhají i soukromému zemědělcovi se sběrem kamení a dřeva. Klienti se věnují i ručním pracím. V Chráněném bydlení připravují štávy, marmelády, pečený čaj, vonné soli. Rádi také pletou a vyrábějí keramikou.

*Drahomíra Vondráková
Domov Kamélie Křížanov*

Světový den bechtěreviků oslavili na Piláku

Krajská organizace Klubu bechtěreviků Vysočina uspořádala na počest Celosvětového dne bechtěreviků 2023 v sobotu 24. června akci pro své členy a hlavně pro vnoučata, a to sportovní dopoledne na Piláku motivované heslem „zahýbejme s naší nemocí“.

Organizaci zajistil náš člen Josef s manželkou Danou z Velkého Meziříčí. Připravili pro děti a jejich doprovod řadu sportovních a vědomostních soutěží. Pro akci nebyla důležitá prezenční listina, ale účast. Sešlo se nás osm-

náct dospělých a devět vnoučat ve věku 3 až 12 roků. Pro děti byly připraveny soutěže v překonávání překážek – děti měly obuty velké holínky, ve kterých zdolávaly přírodní překážky. Využity byly i prolézačky, kterých je na Piláku dostatek. Následovala soutěž v kopu míčem na bránu, kde brankářem byl dospělý. Dále soutěže v „discogolfu“, tj. v házení plastových talířů do košů, skládání „puzzle“ soch Michala Olšiaka – českého lva a moravské orlice, a to na čas.

Nakonec byl pro dospělé vědomostní test a úkol složit báseň ze čtyř zadaných slov – Pilák, Běda, lázně a vana. Zvítězila „báseň“: Na Piláku

vítr fouká, ve vaně si Jarda brouká, Běda má rád teplé lázně, na Piláku jsou jen „blázně“. Nutno podotknout, že v uvedenou červnovou sobotu na Piláku panovalo vskutku pěkné listopadové počasí, ale i tak si všichni přišli na své. Na závěr děti hledaly a našly sladký poklad ukrytý pod křídly sochy moravské orlice. V poledne jsme se sešli na společném obědě. Děkujeme především hlavním organizátorům z Velkého Meziříčí a také všem účastníkům.

*Božena Denková
KO KB Vysočina*

Putování se Žďárským kaprem? Koruna Vysočiny láká na novou hru

Skrutými kouty měst Koruny Vysočiny provedou děti i dospělí pohádkové bytosti. Zábavné poznávání městských center je nejnovějším počinem destinační společnosti Koruna Vysočiny. Navazuje na Putování za sochami Michala Olšiaka a Santiniho šifru, které jsou mezi návštěvníky regionu Koruny Vysočiny velmi populární - loni Koruna dotiskla po 15 tisících kusů hracích karet pro každou z her. Novinka s názvem Putování městy Koruny Vysočiny chce seznámit turisty, kteří obvykle míří za konkrétním cílem, i s těmi místy ve městech, s nimiž ve svém itineráři původně nepočítali. Putování městy Koruny Vysočiny odstratovalo 24. července a není časově omezeno.

Nová hra láká zejména rodiny s dětmi, ty se zábavnou formou prostřednictvím otázek a luštění tajenek vydají objevovat zákoutí, tajemství a záhady každého ze zúčastněných měst a městeček. Po vyluštění je navíc kromě nově nabytých informací a zábavy při jejich získávání čeká i drobná odměna.

Hrací karty nabídnou infocentra

„Například ve Žďáře nad Sázavou návštěvníci primárně míří na Zelenou horu nebo do zámku a v centru města se zastaví většinou jen v informačním centru. A právě tam nyní dostanou letáček s otázkami a tajenkami týkajícími se místních domů a dalších zajímavostí, s nimiž rozhodně stojí za to se seznámit,“ říká ředitel destinační společnosti Koruna Vysočiny David Štěpánek.

Putování městy Koruny Vysočiny se účastní Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě, Bystřice nad Pernštejnem, Jimramov a Ned-

Putování se žďárským kaprem zavede návštěvníky i na náměstí Republiky Foto: Koruna Vysočiny

vědice. S výjimkou Jimramova, kde je letáček-hrací kartu možné získat v budově muzea u sv. Jana na náměstí, případně v úřadu městyse, je v ostatních sídlech k mání v tamních turistických informačních centrech. V nich turisty, kterým se hra zalíbí, současně mohou nasměrovat i do dalších měst Koruny Vysočiny, které se putování účastní. Pro každé ze sídel je připraveno 10 tisíc hracích karet.

Zatímco Žďárem návštěvníky provede Žďárský kapr a Novým Městem Pasáček, v Bystřici se svěří do rukou Zubříkovi, v Jimramově Broučkovi a Berušce a v Nedvědicích se jejich průvodcem stane Medvídek.

Objevování, luštění a zábava

A co na turisty, kteří vyrazí objevovat zajímavosti ukryté v městech a městečkách,

čeká? Ve Žďáře zjistí více o jednom vzácném a nenadálém archeologickém nálezku, ale třeba i to, že proslavená sgrafita novoměstského rodáka Karla Němce nejsou spojena pouze s Novoměstskem, v Novém Městě na Moravě se pustí do rébusů souvisejících s tamními četnými historickými objekty a v Bystřici nad Pernštejnem zase objeví park věnovaný horníkům nebo unikátní automobilové veterány. Malebný Jimramov je překvapí největším počtem pamětních desek na počet (nejenom) historických domů a v Nedvědicích si prohlédnou skutečný stříbrný poklad, ale dostanou se i na nádraží, aby zjistili, že železniční trať Tišnovku počátkem minulého století stavěli především italská dělníci.

Lenka Mašová
Koruna Vysočiny

Žďárská knihovna rozšiřuje nabídku vzdělávacích a volnočasových aktivit

V knihovně Matěje Josefa Sychry ve Žďaru nad Sázavou se od podzimu rozroste nabídka vzdělávacích programů a volnočasových aktivit pro veřejnost. Novinky mají za cíl atraktivně knihovnu jako komunitní centrum a místo, které podporuje osobní rozvoj napříč všemi generacemi.

„Naše knihovna chce být místem, kde si lidé nejenom půjčují knihy, ale také se vzdělávají, inspiroují se a rozvíjejí svůj potenciál,“ vysvětluje novinky v programaci ředitelka knihovny Martina Sedláková. Skvělou příležitostí pro mladé nadšence do psaní, kteří chtějí zdokonalovat své literární dovednosti a sdílet své příběhy s ostatními, bude půlroční kurz tvůrčího psaní určený teenagerům od 14 do 19 let. Mezi pravidelné aktivity pro děti se od září po oblíbeném Kniháňkovi nově zařadí také kroužek Kulturní laboratoř nebo Hrátky mezi řádky - sobotní dopoledne pro děti ve věku pět až devět let.

Kreativitu a další dovednosti můžete rozvíjet v kurzu moderní kaligrafie Psaní je hraní, Kurzu základů digitální ilustrace, Květinovém kurzu akvarelu pro pokročilé, Kurzu znakového jazyka nebo Kurzu práce na PC. Dveře se vám otevřou také do různých oblastí, ve kterých se nejen zdokonalíte, ale také potkáte s řadou inspirativních lektorů a odborníků. V září prohloubíte své znalosti v oblasti tvorby úspěšných on-line marketingových kampaní při dvoudenním kurzu Staň se marketingovým specialistou. Knihovna se nově zapojila do projektu Brain&Breakfast, díky kterému můžete jednou za měsíc při akci Snídaně v knihovně zhlédnout živé vysílání přednášek zajímavých osobností, zapojit se do diskuse nebo si prostě jen dopřát dobrou snídani s přáteli.

V neposlední řadě si nenechte ujít pravidelnou dávku inspirace ze světa knih. Knihovna totiž od října otevírá Čtenář-

Přijďte do knihovny Foto: archiv knihovny.

ský klub, který se bude konat vždy první čtvrtek v měsíci. Pro aktuální informace o programu v knihovně sledujte web www.knihzdar.cz nebo facebook a instagram knihovny.

Dana Licková
Knihovna Matěje Josefa Sychry

Černí rytíři našich lesů zvou do muzea na novou výstavu

Po exotických dálkách starého Egypta zavede nová výstava návštěvníky do našich lesů, luk a polí, kde se mohou setkat s rytířskou černou zvěří neboli divokými prasaty. Výstava startuje 12. září.

Širokou veřejnost přístupnou formou seznámí s cestou černé zvěře lidskými dějinami a kulturou, s její biologií, způsobem života, přirozeným chováním, historickými a moderními způsoby lovu. Výstava představí také mysliveckou mluvu, nejdůležitější plemena loveckých psů využívaných při lovu černé zvěře, ale i ško-

Vernisáž výstavy proběhne 13. září od 16.00 v Regionálním muzeu na Tvrzi Foto: Pixabay.com

dy, které způsobuje a řadu dalších zajímavostí. Chybět nebudou preparáty, trofeje, historické zbraně a představení budou i nejvýznamnější predátoři této zvěře.

Slavnostní vernisáž výstavy proběhne 13. září od 16.00 do 18.30 hodin na tvrzi a v okolí. Těšit se můžete na řadu překvapení pro malé i velké. (red)

Národní Fronta Fest 2023 slaví desáté jubilejno

16. září se již desátým rokem uskuteční tento unikátní festival přímo v srdci Žďáru. Je to oslava místní kultury, kde vystoupí osm kapel ze Žďáru a blízkého okolí. Kromě toho se návštěvníci mohou těšit na místní pivo Revolta, moravská vína a kuchyni z bistra Chutě pod Lampou. Nechybí ani dětský koutek. Festival bývá každoročně oceňován návštěvníky jako velmi přátelská akce s jedinečnou atmosférou.

Na své si přijde každý

Ve Žďáře je spousta výborných muzikantů a kapel, kteří svoji kvalitou často přesahují hranice regionu. Proto vznikl festival, kde se tato hudební tělesa budou moci prezentovat. V budově Hasičské pojišťovny (které pro svůj bývalý účel nikdo neřekne jinak než Národní Fronta) hodně domácích kapel zkouší, tak se nabízel prostě vytáhnout nástroje před zkušenou a zahrát veřejně. Od začátku bylo jasné, že to nebude jednorázová akce a z festivalu se

stala pevná stálice žďárské kultury. Festival je zdarma, ale přitom nechybí kvalitní technické zázemí. Žánrově je program vždy velmi pestrý, uslyšíte od ploužáků po metal.

Skvělá hudba především

Jmenovitě se vám představí legenda místní undergroundové scény a stálice na našem festivalu ATOMOVÁ MIHULE. Po ní nastoupí naopak zbrusu nová soulová formace LUCKY B., jež je složená z ostřílených muzikantů s dlouholetými zkušenostmi z dalších kapel. Letos nás poprvé navštíví novoměstská legenda KRYŠTOFOVY STARÉ VĚCI alias KSV, která nás potěší svým melodickým bigbeatem, za který by se nemusela stydět ani Mňága a Žďorp. Dále přijde na řadu místní hardrocková formace T-BONE, ti se obvykle prezentují tím, že rádi zahrají každému steaku. Přibyslavští BEAT ARCHITECTS nás potěší svou smescí fusion, jazzu, hip hopu a drum'n'bass. Máme velkou radost, že u nás letos vystoupí legenda české

světové alternativní scény - z jedné pětiny žďárská formace UŽ JSME DOMA. Výčet jejich úspěchů by bylo téma na samostatný článek. Tato kapela odehrála více než 3000 koncertů v 50 zemích světa na všech obydlených kontinentech. Jenom např. v USA má odehráno přes 800 koncertů. Vystoupení na letošní NFF pro ně bude jistě dalším pomyslným vrcholem kariéry. Večer uzavře další legenda, tentokrát místní alternativně punkové scény PK. Jejich nekompromisně energické písně nenechají v klidu zkrátka nikoho.

Jak je vidět, legendami se to bude letos jenom hemžit a spolu s čerstvou krví je line-up nabitý až k prasknutí - a to už rozhodně stojí za návštěvu!

Kdy: sobota 16. září, 14.00 - 22.00
Kde: Pod budovou Hasičské pojišťovny za městským úřadem
Vstup: ZDARMA

Vojtěch Bořil
Národní fronta fest

Svátek sv. Václava přinese Lidovou krojovou pouť

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře si v loňském i letošním roce připomíná dvě významná výročí. Zatímco rok 1722 proběhl ve znamení radostné události, při které byl vysvěcen svatojánský kostel, tak už o rok později přišla naopak smutná zpráva, že náhle zemřel jeho stavitel a geniální umělec Jan Blažej Santini Aichel. Obě výročí si znovu připomeneme při tradiční Lidové krojové pouti v den svátku svatého Václava 28. září 2023.

Po celá tři století, která uplynula od vysvěcení poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, přicházela k jeho pěti branám procesí poutníků z obou stran historické zemské hranice. Na tuto mimořádnou tradici navázala správa farnosti Žďár nad Sázavou II ve spolupráci se spolkem Putování za Santinim vytvořením projektu Lidových

Obnovená poutní setkání se konají vždy na svatého Václava, 28. září Foto: archiv Krojové pouti

krojových poutí. V minulém roce byla krojová pouť uspořádána ve spolupráci s Horáckým folklorním sdružením. Díky tomu se akce zúčastnili členové 11 souborů a řada jednotlivců v lidových krojích.

Letošní ročník Lidové krojové pouti je připravován na den státního svátku sv. Václava 28. září, a to přímo v ambtech Zelenohorské-

ho areálu. Pořadatelé věří, že pozvání znovu přijmou soubory z regionu Kraje Vysočina a že se akce s přispěním ministerstva kultury a města Žďáru nad Sázavou podaří realizovat ve stejně přívětivé atmosféře, jako tomu bylo v předchozích letech.

Stanislav Růžička
za pořadatele Krojové pouti

Novou vizáž Městského divadla ve Žďáře 26. září posvětit i Jaroslav Svěcený!

Kultura Žďár se těší, že vás všechny bude moci v divadle usadit již v září do nových, pohodlných sedaček s tichými dojezdy, do kterých nakročíte po zbrusu nových koberečích a ze kterých pohledem jistě zaznamenáte i nové obklady stěn. Mezi prvními interprety, kteří se v našem novém divadelním sále představí svému publiku, bude houslista Jaroslav Svěcený. Svůj program spojil s jednou významnou žďárskou osobností.

Jaroslav Svěcený je veřejnosti všeobecně známý jako vynikající houslový virtuoz a interpret. Málokdo ale ví, že je od roku 2008 i soudní znalec historických houslí a stavby houslí. Tento svůj koníček přenáší už řadu let na koncertní pódia, kde v různých dramaturgických cyklech prezentuje až osm historických houslí pěti staletí. Jedny výjimečné historické housle představí i ve Žďáře.

Svěceného pojí se Žďárem jméno místního rodáka Františka Drdly. Jednu z Drdlových skladeb zařadil Svěcený na své CD Musicians Freemasons. „Drdlu hrávám už od dětství, protože jsem ho slyšel od mého dědy, který byl kapelník a houslista. Jedna z prvních skladbiček, které jsem od dědy slyšel a poté hrál, byl Souvenir. Jsou to typické sklad-

by své doby, napsané výborným houslistou a výraznou osobností,” vzpomíná na první setkání s tvorbou slavného Žďáráka Jaroslav Svěcený.

Svěcený potěší žďárské publikum 26. září hned dvěma koncerty v Městském divadle, dopoledním programem se středoškolačky a večerním koncertem Ve znamení tanga! Posluchače čeká i jedna výjimečná specialita související právě s Františkem Drdrou. „Část koncertu budu hrát na housle, na které hrál František Drdla. Jsou čerstvě zrestaurované, vypadají i hrají nesmírně krásně. Vše ostatní se posluchači dozví až na koncertě. Nesmírně se na žďárské publikum těším,” doplňuje houslista. Program koncertu bude velmi atraktivní, zazní energií nabitá hudba argentinského hudebního mága Ástora Piazzolly, Španěla Gorky Hermosa, Francouze Richarda Galliana a dalších skladatelů včetně českých.

A my se těšíme spolu s Jaroslavem Svěceným. A proto i vy neváhejte a nakupujte on-line na www.dkzdar.cz, či osobně v turistickém a informačním centru ve Staré radnici vstupenky na tento výjimečný hudební zážitek.

Tamara Pecková
Kultura Žďár

Září bude ve znamení Slavností jeřabin

Tradiční Slavnosti jeřabin nabízí koncem prázdnin a v září pestrou paletu mnoha akcí. I když některé z nich už jsou v době vydání zpravodaje minulostí, připravili jsme pro vás přehled toho, co byste neměli minout.

Alotria na humnech

3. září bude pod heslem „Řádění a skotačení povoleno!” živo na Farčatech i na Nábřežních terasách. Třicet herních stanovišť (např. chůdy, žonglování, graffiti workshop nebo dřevěná stavebnice) doplní koncerty a pohádková představení.

Výstava VODA - KRAJINA - ŽIVOT

Do 17. září bude ve Staré radnici a v kapli sv. Barbory k vidění výtvarné umění na téma vody, krajiny a života v podání umělků z Unie výtvarných umělců Olomoucka.

Futrování na Farských

Jídlo z celého světa doplní 16. září i kuchařské umění cisterciáckého dědictví. Díky spolupráci s městy Zwettl a Vyšší Brod poznáme cisterciáky všemi smysly. K tomu si vychutnáme hudbu v podání Michaely Šedivé, Černého Ledňáčka, Michala Horáka a Mayday.

The Tap Tap na Futrování Foto: město Žďár

Koncert Schola Gregoriana Pragensis

Koncertní program Sedm dní na Karlově univerzitě v podání Scholy Gregoriana Pragensis představí 12. září hudební svět studenta pražské univerzity v letech 1370–1450. Součástí koncertu jsou i chorální a vícehlasé duchovní zpěvy. Prodej vstupenek v TIC za 250 Kč.

Další program

6. září můžeme v knihovně zažít přednášku Vliv cisterciáků na krajinu, vstupenky se kupují na místě. 9. září se zase autobusem vydáme za tajemstvím klášterů ve Vyšším Brodě a rakouském Zwettlu, jízdenky jsou v prodeji v TIC. A pokud chcete strávit hezké odpoledne s dechovkou, 14. září vás ve farní zahradě potěší Venkovská kapela a Golčovanka.

Kino Vysočina

Babí léto v Kině Vysočina zahájí ABBA, Rambo a nové premiéry!

Přichází září a s ním i podzimní filmová sezóna. Vzhledem k letní technické odstávce kina a také přerušení projekcí ve dnech letního kina za Domem kultury jsme nemohli odehrát některé premiéry ve dnech, kdy šly do kin. Tímto se omlouváme všem fanouškům Barbie, Oppenheima a dalších titulů, že si na své filmy museli počkat. Samozřejmě vám je nabídneme ještě v září, aby je mohli vidět všichni, kteří chtějí.

Program na září? Vidíme se v kině!

Ovšem v září již rozjedeme vše, na co jste zvyklí. Podzimní filmový klub pod taktovkou Miloše Zabloudila, seniorské projekce se slevami, premiérové filmy a také dvě retro vzpomínky. Je tomu už 41 let, kdy se Sylvester Stallone alias John Rambo vrátil z Vietnamu domů ve filmu Rambo: První krev. Po letech vám ho nabídneme na velkém plátně Kina Vysočina. Druhá vzpomínka bude hudební. Pouze na dva jediné večery nabídl distributor projekci filmu ABBA ve filmu, který vznikl v roce 1977 během australského turné této legendární kapely. Věříme, že vidět a slyšet ABBU po letech na velkém plátně s naším skvělým zvukem bude přinejmenším velmi milý a osvěžující zážitek na konec letní hudební a filmové sezóny. Ve svém kalendáři si můžete zaškrtnout neděli 17. září 17 hodin.

Premiéry, kam se podíváš

Září nabízí i zajímavé premiéry. Nejenom naše ukrajinské spoluobčany bychom chtěli pozvat na ukrajinský historický velkofilm Dobuš, nazvaný podle lidového hrdiny národa Oleksa Dovbuše. Milovníky Řecka pak jistě potěší pokračování série Moje tlustá řecká svatba 3. Akční žánr zastupuje Jízda smrti s Liamem Neesonem a jsme velmi zvědaví na český film z blízké budoucnosti s názvem Bod obnovy s Kryštofem Hádkem a Václavem Neuzilem v hlavních rolích. Hercule Poirot se letos od Nilu přesune do Itálie v detektivce Přízraky v Benátkách a děti jistě netrpělivě vyhlíží Tlapkovou patrolu ve velkofilmu. Mládež si pak jistě nenechá ujít film Ater: Odloučení a další náš tip pro vás je film Golda – Železná lady Izraele, která v tomto napínavém thrilleru bude čelit jomkipurské válce, jež se odehrála v roce 1973.

To a mnoho dalšího v září na plátně Kina Vysočina. Vážení filmoví diváci, pevně věříme, že se na podzim budeme potkávat spolu s vámi na skvělých filmech v našem skvělém kině a bude nám společně dobře.

Aleš Hrbek, Kino Vysočina
www.dkzdar.cz, fb: kinovysočina

(red)

VOLNÝ ČAS NENÍ NUDA
www.volnocasuj.cz

**pátek
15. září
15 - 18 hodin**

VELETRH VOLNÉHO ČASU

**Farská humna - bezplatný vstup
MODERUJE MILAN ŘEZNÍČEK**

ŽĎÁRSKÉ INTERFERENCE

objevujeme společně skvělou muziku

FIVE POINTS GANG
(UK, Brazílie, Francie)
27.9.2023 v 19:00 Na Farských

The Gang jsou známí svým dynamickým zvukem vystoupeními, na jejichž koncertech jsou diváci zcela vyčerpáni a jen chvíli po dalším housku. Blues ovlivněné hudebními základy ze 19. století.

HARDWICKE CIRCUS
(UK) CZ tour 2023
2.11.2023 v 19:00 Na Farských

Představte si, že Rolling Stones hraje s The Doors na lanočavce ve Žďáře. HC je nyní jedna z nejpopulárnějších mladých rockových kapel v Británii. Jejich významným podporovatelem je Paul McCartney, a to je doporučení nad jiné.

BEN POOLE Band
(UK/CZ)
1.12.2023 v 19:00 Na Farských

Kytarista a zpěvák Ben Poole je novým přírůstkem britské bluesové školy. Jeden z nejlepších, jako se v Evropě v posledních letech objevuje. Byl nominován časopisy Total Guitar a MusicRadar na nejlepšího bluesového kytaristu roku 2017 a 2019.

Na Farských

FAIRTRADE NAŽIVO

...ANEB VÍTE, JAK BYLA VYPĚSTOVANÁ VAŠE KÁVA?

Kávu pěstuje přibližně 25 milionů drobných pěstitelů. Velká část se ale pěstováním nedokáže důstojně uživit. Potýkají se s nízkými výkupními cenami, rostoucími náklady a nejistotou dobré sklizně. Nejistotu zesilují dopady klimatické změny. Miliony pěstitelů musí rychle jednat – přizpůsobit své pozemky změně klimatu. Ani to ale nemusí stačit.

Přijměte pozvání na besedu o kávě a její krizi se Stanislavem Komínkem z Fairtrade Česko a Slovensko.

Kdy: 14. září 2023 / 17.00

Kde: Café u tety Hany, Veselská 5, Žďár nad Sázavou

Akci organizuje město Žďár nad Sázavou v rámci projektu Aktivně pro Žďár a s podporou MA21.

Přijmeme řidiče MKD

150 000,-

Máš C+E a zájem?

722 104 943

INZERUJTE
VE ŽĎÁRSKÉM ZPRAVODAJI

Dejte o sobě vědět jedenácti tisícům domácností v našem městě a okolí.

Ceník a informace naleznete na WWW.ZDARNS.CZ v sekci Žďárský zpravodaj.

Dotazy, podklady, objednávky:
tel.: 733 465 035, e-mail: inzerce@zdarncs.cz

ZDAS
www.zdas.com

VAŠE VOLBA
**HLEDÁME ODBORNÍKY
NA TYTO POZICE**

**NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK
60 000 Kč**
BENEFITY

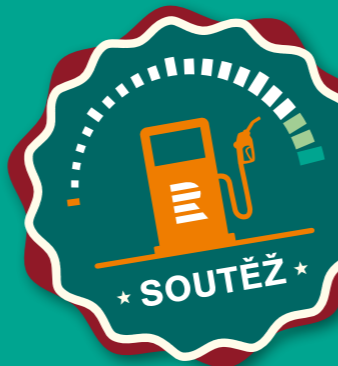
- 5 týdnů dovolené ■ Podpora vzdělávání a odborného rozvoje ■ Zvýhodněné telefonní tarify pro rodinné příslušníky
- Příspěvek na penzijní pojištění až 700 Kč
- Příspěvek na stravování včetně vlastní jídelny ■ Letní tábory pro děti

 NAŠE SRDCE
TVOŘÍ BUDOUCNOST

 ŽDAS, a.s.
Strojírenská 675/6
591 01 Žďár nad Sázavou

 +420 607 030 781
personalni@zdas.cz
www.zdas.com

NATANKUJTE ZADARMO

s Českým rozhlasem Vysočina
**Po celé září vyhrávejte v našem
vysílání poukázky na pohonné hmoty
v hodnotě 1 000 Kč!**

Žďár nad Sázavou 96.5 FM | 87.9 FM | R-VYSOC

Charitativní běh pro Domácí hospic Vysočina

Kdy: Sobota 16. září od 14 hod.

Kde: Koupaliště u Nového Města na Moravě

Startovné: Online registrace www.behyprohospice.cz,
dospělý 15+ 200 Kč, dítě 80 Kč,
Rodina (2 dospělí + max. 3 děti) 500 Kč
Na místě: Dospělý 250 Kč, Dítě 100 Kč, Rodina 600 Kč

**Trasy pro sportovce i nejmenší (300 m - 5 km)
Výtvarné dílny, vystoupení skupiny Flamberg,
překvapení na vodě**

NABÍDKA KROUŽKŮ ACTIVE SVC NA ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

SPORTOVNÍ KROUŽKY

- Atletická příprava - pro děti od 6 do 9 let
- Badminton - pro děti od 9 do 18 let
- Běžecské lyžování - pro děti od 8 let
- Box - pro děti od 10 let
- Cirkus Grande Activo - pro děti od 7 let
- Dětský aerobic - pro děti od 5 do 10 let
- Fit dívka - pro dívky od 12 do 15 let
- Fit trénink - pro mládež od 12 let
- Florbal dívky - pro dívky od 9 let
- Florbal chlapci - pro chlapce od 9 let
- Frisbee - pro děti od 10 let
- Kondiční posilování - pro mládež od 13 let
- Lezení na umělé stěně - začátečníci - pro mládež od 12 let
- Lezení na umělé stěně - pokročilí - pro mládež od 12 let
- Míčové hry - pro děti od 11 do 14 let, pro mládež od 14 let
- Moderní gymnastika - pro dívky od 3 let
- NERF - pro děti od 8 let
- Orientační běh - pro děti od 8 let
- Parkour and freerunning - pro děti od 8 let
- Plavání - pro děti od 8 do 14 let
- Řeckořímský zápas - pro děti od 6 let
- Sebeobrana - pro děti od 10 let
- Sportovní gymnastika - pro děti od 6 do 10 let
- Sportovní příprava I. - pro děti od 3 do 5 let
- Sportovní příprava II. - pro děti od 5 do 7 let
- Sportovní střelba - pro děti od 10 let
- Squash - pro děti od 11 let
- Stolní tenis - pro děti od 6 let
- Šachy - pro děti od 8 let
- Tenis - pro děti od 7 let
- Volejbal dívky - pro dívky od 11 let
- Volejbal chlapci - pro chlapce od 11 let
- Volejbalová příprava - pro děti od 8 do 11 let

PŘÍRODOVĚDNÉ KROUŽKY

- Astronomický kroužek - pro děti od 9 let
- Myslivecký - pro děti od 8 let
- Přírodovědný - pro děti od 6 do 15 let

 Přihlašování od 1. srpna 2023 na
<https://www.activezdar.cz/active-svc>

**PŘÍSPĚVKOVÁ
ORGANIZACE
MĚSTA**
TANEČNÍ A POHYBOVÉ KROUŽKY

- Baby Dance - pro děti od 5 let
- Balet a scénický tanec - pro dívky od 4 let
- Mažoretky - pro děti od 5 let
- Mini Dance - pro děti od 3 do 7 let
- Moderní tanec - pro děti od 5 do 7 let
- Street Dance - pro děti od 7 let

HUDEBNÍ KROUŽKY

- Flétna - pro děti od 6 let
- Klavír / Elektronické varhany - pro děti od 8 let
- Kytara - akordická - pro děti od 8 let
- Ukulele - pro děti od 6 let

VÝTVARNÉ A ESTETICKÉ KROUŽKY

- Ateliér - pro děti od 9 do 15 let
- Digitální kresba - pro děti od 12 let
- Keramika - pro děti od 6 let
- Keramika pro rodiče a děti - pro děti od 5 let do 9 let
- Kulturní laboratoř - pro děti od 7 do 12 let
- Kreativ - pro děti od 8 let
- Módní upcycling - pro děti od 10 do 15 let
- Paličkování - pro dívky od 8 let - začátečnice i pokročilé
- Příprava na výtvarnou střední školu - pro děti od 14 do 15 let
- Tvořivá dílna pro nejmenší - pro děti od 5 do 8 let

TECHNICKÉ KROUŽKY

- ICE Lego roboti - pro děti od 8 let
- Lego stavění - pro děti od 7 let
- Letečtí modeláři - pro děti od 11 let do 15 let
- Plastikovní modeláři - pro děti od 9 let
- Počítačové hry - pro děti od 7 let
- TOKOZ Technic junior - pro děti od 10 let

JAZYKOVÉ A OSTATNÍ KROUŽKY

- Aktivně s Activem - pro děti od 6 let
- Angličtina s Veve v MŠ - pro děti od 5 let
- Angličtina s Veve pokročilí - pro děti od 6 let
- Beauty girl - pro dívky 12 - 16 let
- Dramatický - pro děti od 6 let
- Malý masterchef - pro děti od 7 let
- Poradím si s matematikou - pro děti od 6 let

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

KULTURNÍ PROGRAM

Změna programu vyhrazena.

DĚTEM

PO 11. září, 15.30 **Kouzelný kolotoč** /RCS/
ČT 14. září, 16.00 **Kouzelný výlet s M. Řezníčkem** /RCS/
PÁ 15. září, 15.00-18.00 **Volný čas není nuda** /PFH/
ČT 21. září
10.00-11.00 **Knihánek** /KMJS/
10.30-11.00 **Červená Karkulka** /KMJS/
15.00-17.00 **Sovička** /PFH/
SO 30. září, 9.00-11.00 **Hrátky mezi řádky** /KMJS/
PO 2. října, 15.30-17.00 **Kulturní laboratoř** /KMJS/

SENIORŮM

PÁ 1. září, 9.00-10.00 **Zdravot. monitoring s VZP** /SP/
ÚT 5., 12., 19. a 26. září, 9.00
Koordinační cvičení s Romanou Sochovou /SP/
ST 6. září, 9.00 **Alzheimer poradna Vysočina** /SP/
ČT 14. září, 16.00 **Odpoledne s dechovkou** /PDK/

DUCHOVNÍ AKCE

NE 10. září, 12.00 **Farní den na farní zahradě** /KP/
SO 16. září, 20.00-22.00 **Nikodémova noc** /ZH/

KONCERTY

ÚT 12. září, 18.00 **Schola Gregoriana Pragensis** /KP/
NE 24. září, 15.00 **Varhanní koncert** /KP/
ST 13. září až NE 17. září, 9.00-17.00 /ZŽ/
LIED ACADEMY – Písňová akademie a hudební festival
ST 13. září, 19.00 **Zahajovací koncert**
PÁ 15. září, 19.00 **R. Baborák a Pražští komorní sólisté**
NE 17. září, 18.30 **Závěrečný koncert účastníků**

SO 16. září
13.00-23.00 **Národní Fronta Fest** /PHP/
18.00 **Pěvecký sbor Slavík Pacov** /ZH/
ÚT 26. září, 19.00 **J. Svěcený – Ve znamení tanga** /MD/
NE 1. října, 18.00 **M. Káčerková – varhany** /BNPM/

KULTURNÍ AKCE

ČT 7. září, 18.00 **Art Klastr 04** /ZŽ/
SO 9. září
18.30-21.00 **Letní soaré na terase** /ZŽ/
18.30 **Opravdové zločiny – Naživo a Naživo** /KV/
ÚT 12. září, 15.00 **Harmonikář Jiří Kašík** /RCS/

SO 16. září
10.00-17.00 **Turistika s geocachingem** /ZŽ/
8.00-11.30 **Žďárský farmářský trh** /NR/
11.00-20.00 **Futrování na Farských** /PFH/

ČT 21. září, 8.30-10.00 **Snídaně v knihovně** /KMJS/

DIVADLO

SO 23. září, 19.00 **Moje hra** /MD/

VZDĚLÁVACÍ AKCE

ST 6. září, 17.00 **Vliv cisterciáků na krajinu** /KMJS/
ČT 7. září, 17.00 **Beseda s Roskou** /KMJS/
PO 11. září a ST 13. září, 8.00-14.00
Staň se online marketingovým specialistou /KMJS/
ČT 21. září, 17.00 **Chci postavit dům** /KMJS/

SO 23. září, 9.00-12.00

Květinový kurz akvarelu pro pokročilé /KMJS/

ÚT 26. září, 10.00 **Domácí výroba likérů** /FP/

ST 27. září, 16.00 **Kurz tvůrčího psaní** /KMJS/

ČT 28. září, 9.00-14.30

Lidová krojová pouť ke sv. Janu Nepomuckému /ZH/

SPORTOVNÍ AKCE

ST 6. září, 16.00 **Běh Žďárák – Dolinky** /FSHS/
ST 6., 13., 20. a 27. září, 18.00-19.15 **Večerní jóga** /ZŽ/
ČT 7., 14., 21. a 28. září, 18.00-19.00
Zdravý pohyb s úsměvem /ZŽ/

SO 16. září, 12.00-16.30

Memoriál Jana Dřínka a Karla Herolda /OZS/

SO 23. září, 13.00 **Faraónský běh na Zelenou horu** (SZH)

VÝSTAVY

ÚT 5. srpna až ÚT 31. října
Pavilon.ICE – Innovation, creativity, evolution /ZŽ/

ČT 24. srpna až NE 17. září

Spolek výtvarných umělců Olomouc:

Voda – Krajina – Život /GSR, KB/

ÚT 19. září až NE 22. října **Karel Černý – Obrazy** /GSR/

ST 13. září až NE 19. listopadu **Černí rytíři našich lesů** /RM/

PÁ 1. září až ÚT 31. října **Ota Pavel – známý i neznámý** /KMJS/

PÁ 1. září až PO 30. září **Barevný svět Pavla Bezděčky** /ČD/

BNPM – bazilika Nanebevzetí P. Marie, **ČD** – Čechův dům, **FP** – Family point, **FSHS** – fotbalový stadion Hamry nad Sáz., **GSR** – Galerie Stará radnice, **KB** – kaple sv. Barbory, **KMJS** – knihovna M. J. Sychry, **KP** – kostel sv. Prokopa, **KV** – Kino Vysočina, **MD** – Městské divadlo, **NR** – náměstí Republiky, **OZS** – ovál u zimního stadionu, **PFH** – park Farská humna, **PDK** – prostor za Domem kultury, **PHP** – parkoviště pod Hasičskou pojišťovnou, **RCS** – Rodinné centrum Srdíčko, **RM** – Regionální muzeum, **SP** – Senior Point v knihovně, **ZH** – kostel na Zelené hoře, **ZŽ** – Zámek Žďár nad Sázavou